

Primăria Comunei Boroaia

COMUNA BOROAIA

în
CUVINTE și IMAGINI
— prezentare și promovare —

Editor: Consiliul Local și Primăria comunei Boroaia

Text: ing. Vasile BERARIU & comandor (r) dr. Marian MOŞNEAGU

Ilustrația revistei: Arhivele Nationale Istorice Centrale, Puiu ZAHARIA, Rudy HÖDL, Fototeca Muzeului „Neculai Cercel” și a Școlii Gimnaziale „Vasile Tomegea”, precum și din colecțiile Mircea COVATARU, Ella MEZEY, Marian MOŞNEAGU si Liviu PAPUC

Concepție grafică și DTP: Costinel GAVRILIUC

Tipar: **1PRINT OPUS1**
 +40 740 402 439 @ 1print.opus1@gmail.com

BINE AȚI VENIT LA BOROAIA!

Ing. Vasile BERARIU
PRIMARUL COMUNEI BOROAIA

Boroian get-beget, trăitor pe aceste meleaguri de legendă și printre consăteni de ispravă precum au fost, sunt și vor fi mereu boroienii mei, mă consider un om împlinit, atât familial, cât și în calitate de prim gospodar al comunei mele natale.

Deși am crescut, m-am format intelectual numai în perimetruul acestui județ emblematic al Moldovei și am trăit această primă jumătate de secol în epoci atât de diferite, nu m-a tentat nicio clipă să-mi părăsesc comuna, colegii, prietenii și consătenii, chiar dacă am avut ocazia. Și aceasta, pentru că îmi mențin neclintită speranța fermă în destinul, potențialul și viitorul acestei comunități.

Din 2004, ca primar al comunei Boroaia, mi-am asumat acest mandat ca pe o datorie de onoare, o obligație mai mult decât morală și juridică. Este un privilegiu să le dovedesc

consătenilor mei că viziunea, strategiile și proiectele Consiliului local sunt spre binele, confortul, siguranța și bunăstarea tuturor, iar rezultatele m-au încurajat și ambiciozat să continui campania de transformare a comunei și celor cinci sate componente într-o comunitate durabilă, consolidată din punct de vedere administrativ și cu un nivel sporit de civilizație.

Obiectivul meu este să atingem standardele europene pe toate palierile infrastructurii, să îmbunătățim calitatea vieții, să oferim permanent cele mai bune condiții în școli, să asigurăm structuri rutiere trainice, să cultivăm frumosul din artă, tradiție și cultură în spații deosebite ca aspect și funcționalitate. Într-un cuvânt, să punem bazele unei comune moderne care ține pasul cu lumea civilizată.

Fondurile europene și guvernamentale alocate pentru programele de investiții din ultimii ani de administrație locală însumează bugetul comunei pe aproximativ 100 de ani.

Tinta postcentenară nu este de a rămâne în istoria acestor locuri, ci de a lăsa ceva concret pentru urmașii noștri. Nu te poți numi o comună civilizată, cu anumite aspirații, fără să te gândești la viitor. Iar viitorul a început cu noi proiecte ambicioase și investiții care vor ajunge în comuna Boroaia.

Progresul este cuvântul cheie pentru următorii ani. Infrastructura rămâne pilonul unei dezvoltări trainice care să aducă beneficii pe termen lung, iar scopul principal este atragerea de investitori și crearea de noi locuri de muncă, dacă ne gândim la drumuri și utilități. Aceasta înseamnă că una dintre prioritățile administrației boroiene este să extindem rețeaua de drumuri asfaltate și sistemul public de apă și canalizare la un grad de 100%.

Îmi doresc foarte mult ca antreprenoriatul local să ia amploare, odată ce există condițiile propice pentru funcționarea unor afaceri.

Capitolul Cultură nu va fi neglijat. Intensificăm activitățile culturale și manifestările artistice, în paralel cu proiecte care urmăresc modernizarea altor obiective din patrimoniul local.

Pentru că Boroaia este în era modernă, nu doar fizic, ci și faptic, vreau să accentuăm acest aspect prin schimbarea atitudinii față de mediul înconjurător. Într-o lume tot mai verde, grija față de natură și resursele de care dispunem trebuie să fie primordială.

În viitorul apropiat, comunitatea noastră va fi proiecția satului românesc în care toate aspirațiile comunității vor deveni realitate.

Faptul că tinerii plecați peste hotare revin pe meleagurile natale, întemeiază familii și își construiesc locuințe după model occidental denotă că Boroaia este la fel de atractivă, de ofertantă, de competitivă în plan

social, economic și cultural, fiind capabilă să le garanteze un climat de normalitate.

Cu experiența notabilă pe care, împreună cu membrii Consiliului local, am dobândit-o în implementarea proiectelor cu finanțare guvernamentală și europeană, cu determinarea pe care o avem spre a face ca lucrurile să meargă spre mai bine, mai temeinice și mai utile vieții cotidiene, suntem hotărâți să facem din Boroaia o destinație agroturistică anuală, cu trasee turistice, obiective religioase, locuri de popas și ateliere de creație care să pună în valoare, atât specificitatea arealului geografic aparte, oferta gastronomică originală, cât și tradițiile, obiceiurile și ospitalitatea care ne definesc și ne onorează.

În fiecare an și în orice anotimp, la toate evenimentele importante din viața noastră ne dăm mâna, indiferent de vîrstă, aspirații sau orice alte bariere spre a retrăi, în toată splendoarea, semnificația profundă a cuvântului IMPREUNĂ, pentru că Boroaia este, mai mult ca oricând, solidară cu trecutul, cu tradiția și cu ȚARA în care ne-am născut, am crescut și ne împlinim destinele.

De aceea, în numele și cu asentimentul tuturor boroienilor pe care îi stimez, le mulțumesc că au decis să îi reprezint, sunt onorat să vă invit să ne fiți oaspeți, să ne cunoașteți și să vă convingeți că suntem un crâmpel din Bucovina megieșă, unică și minunată.

FIȚI BINEVENIȚI LA BOROAIA!

„Pe Valea Moldovei, nu departe de Fălticeni, între curgerea repeede
a Moldovei și împărăteasca ondulare a Munților Neamțului, s-a
durat, din vechime și pentru vechime, o trainică așezare
românească - Boroaia.

Când treceți prin această parte de țară, oprîți-vă să o cunoașteți.

Veți afla multe din darurile noastre ca popor.”

Grigore ILISEI

ÎN PRIDVORUL BUCOVINEI

**1929-1930. Gavril Papuc, soția, 5 dintre cele 6 fete
și unicul băiat al familiei**

Județul Suceava

0 4 8 12 16 20 km

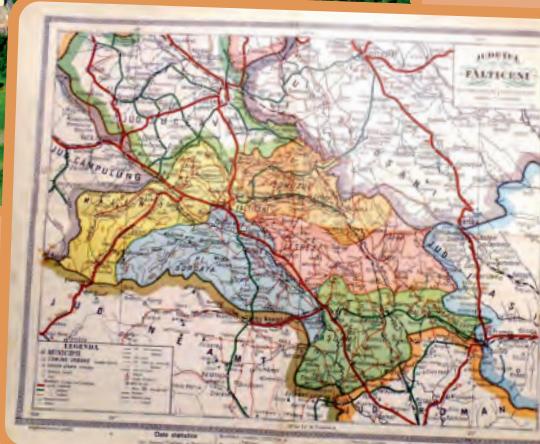

Harta Județului Suceava

Comuna
Boroaia,
vedere aero

Harta Județului
Fălticeni, 1925

Boate nimeni altul nu a localizat și zugrăvit mai plastic Boroaia amplasând-o pe harta spirituală a poporului român, precum Alexandru Vlahuță, care în „România pitorească” redă prima sa impresie la contactul cu zona: „Pe la îngânarea zorilor, ieșim din cotonul mănăstirii, pe poarta părâului Agapia în largul luncii aburite de brumă, trecem prin Târgul – Neamțului, printre dughenele ce încep a-și ridica obloanele, deschizând ochii somnoroși, urcăm dealul Oglinzilor din zona care vedem la stânga Băile Oglinzi sub poalele

codrului și dăm pe la satul Boroaia, în frumoasa și îmbelșugată vale a Moldovei.

În dreapta noastră, legendarul râu care a chemat pe Dragoș descălecătorul din poghiazurile Maramureșului să-i urzească o țară nouă, se-îndoie liniștit pe sub dealul învârstat de Ianuri, tăindu-și printre fânețe și huceaguri o albie mult mai lată decât îi trebuie. În stânga, pe marginile luncii, își lasă Carpații găteala lor de codri.”.

Într-adevăr, la jumătatea distanței dintre Târgu Neamț și Fălticeni, pe partea dreaptă a râului Moldova și de o parte și de alta a drumului național 15 C, care leagă cele două localități, comuna Boroaia își etalează de veacuri cătunele cu oameni gospodari, cinstiți și corecți, cu frică de Dumnezeu și dragoste de cultură și civilizație.

Situată în partea de S-E a județului Suceava, cu o formă de trapez, cu laturile formate din râul Moldova și Culmea Stânișoarei, Boroaia se mărginește la Est cu comuna Drăgănești și Ciumulești, prin râul Moldova, la Vest cu culmea Stânișoarei și comuna Bogdănești, prin pârâul Chilineasca, la Sud cu Drăgănești, prin râul Târzia și la Nord cu Fântâna Mare, prin pârâul Râșca.

Răsfirate între albia majoră a râului Moldova la E-NE, în ulucul flancat de dealul Spătăreștilor și Culmea Pleșului, supranumită Olimpul Boroaiei, la V-SV, în partea sudică a Depresiunii Baia, cele cinci sate sunt etalate pe terasele de dreapta ale Moldovei, de la albia acesteia (Giulești și Bărăști) la terasele I și II (Boroaia) și la terasa III (Moișa și Săcuța), de la altitudinea medie de 355 de metri la cea maximă de circa 915 metri, în vârful Toaca sau Cerdac din Culmea Subcarpatică Pleșu.

Într-adevăr, Boroaia, cu o suprafață de circa 74,13 km pătrați, din care 4800 ha teren

Panou intrare comuna Boroaia

agricol, se află între două ținuturi de legendă, ale Sucevei și Neamțului și între cetățile lor inexpugnabile, în mijlocul acestor pitorești și tainice locuri de istorie și românitate.

Pe suportul acestor marne argiloase și pietrișuri verzi, specifice periferiilor subcarpatice, cu un sol preponderent podzolic, condimentat cu bolovanișurile, pietrișul și argilele aduse de pâraiele ce vin dinspre Pleșu, de pe culmile Stânișoarei și se varsă în Moldova (Saca cu afluenții săi, Săcuța și Bolovănosul, Chilineasca, Ulea și Dadișa), un ecosistem diversificat încântă ochiul vizitatorului prin diversitatea vegetală, cromatică florală, pastelul culmilor împădurite și fauna specifică acestei zone prin excelență a biodiversității și echilibrului natural din Țara de Sus.

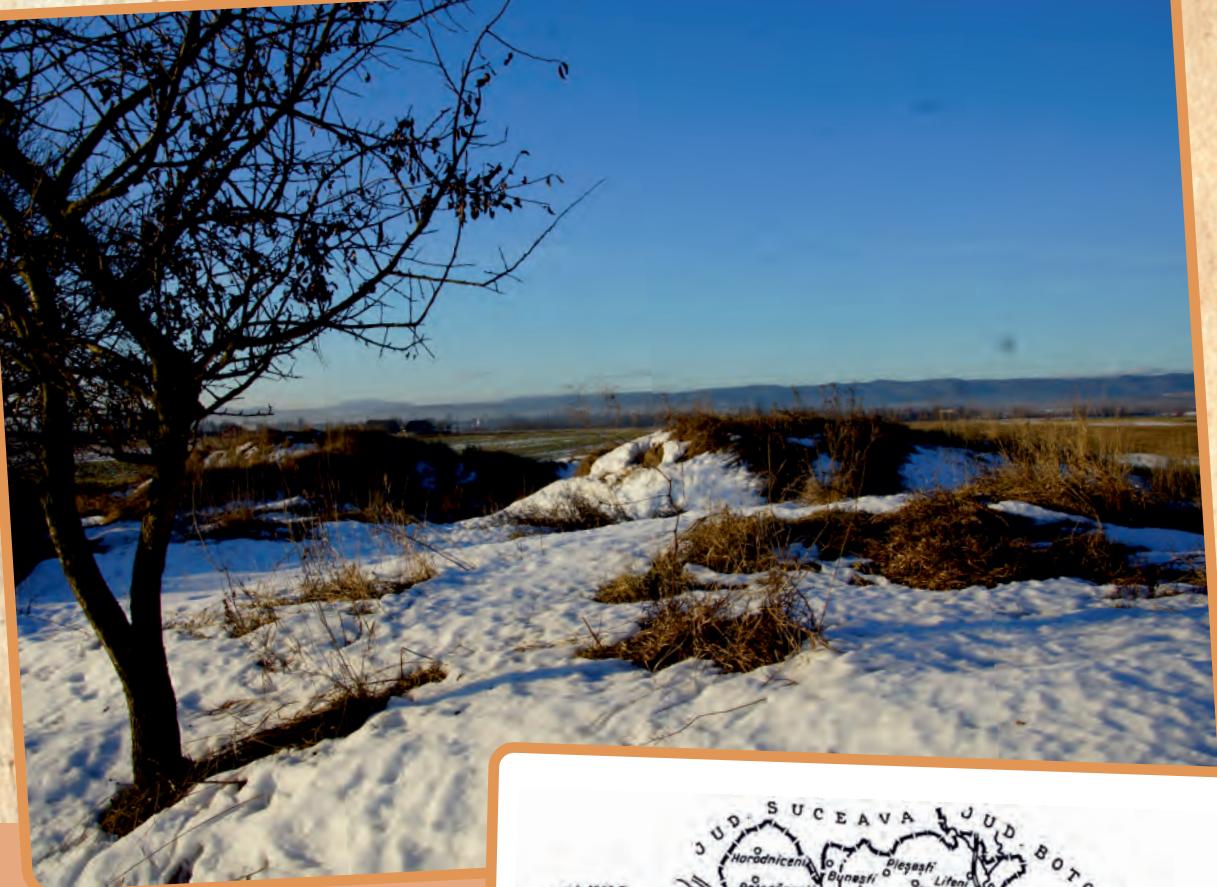
„Pe acești oameni nu i-am văzut crezând în altceva, decât în puterea bătăturilor din palmele lor și în lumina din ochii copiilor lor, deci o credință în muncă și onestitate.”

Prof.univ.dr. Gheorghe SCRIPCARU
„Boroaia – o reîntoarcere în spirit”

DE LA OBÂRSII, ÎNSPRE MILENIUL III

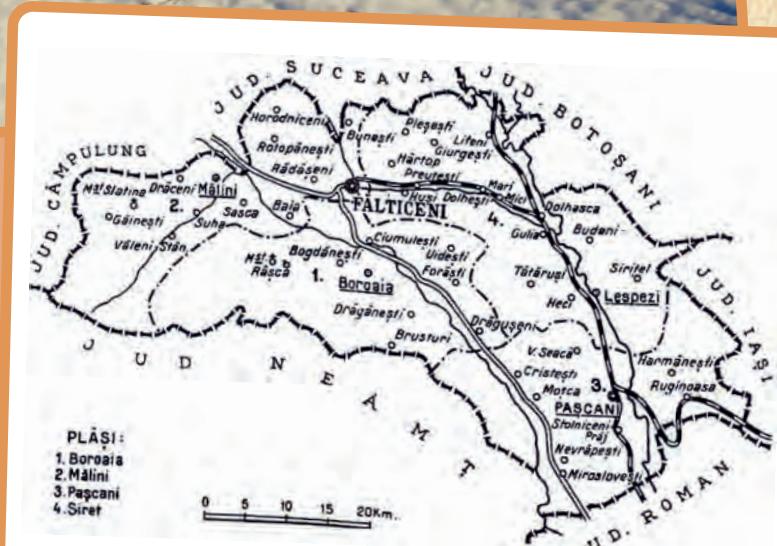

Casa lui Manoliu Ionică, 1952

Urmele vechii curți domnești a boierului Giulea

Harta județului Baia

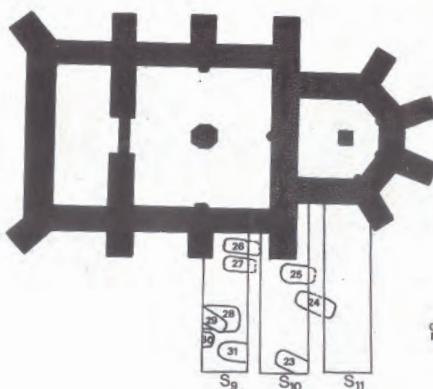

Istoria localității Boroaia este consonantă cu trecutul tumultuos al Moldovei.

Descoperirile arheologice din localitate, dar și din localitățile învecinate Târzia, Ortești, Ciumulești, Bărăști – Gane sau Bogdănești, au scos la iveală relicve din epoca pietrei cioplite, cea a bronzului și a fierului, urme de locuire dacică și

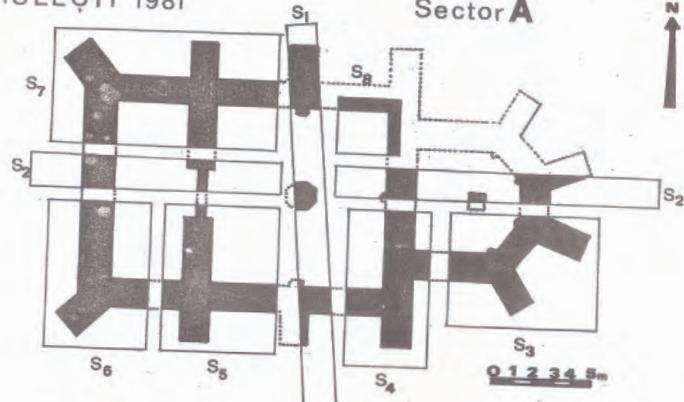
prefeudală.

În epopeea sa „Dragoșiada”, Vasile Bumbac susține că Dragoș Vodă ar fi descălecat în Valea Moldovei, coborând Pleșul, deci pe teritoriul actual al comunei Boroaia, pe care Vasile Ciurea o acreditează ca fiind o așezare preistorică.

Reședința feudală de la Giulești (Sector A). Plan de situație necropola exterioară

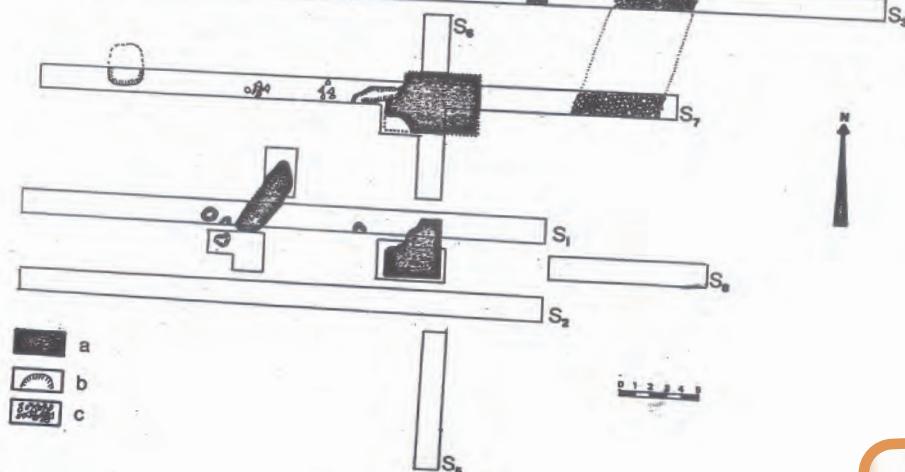
GIULEȘTI 1981

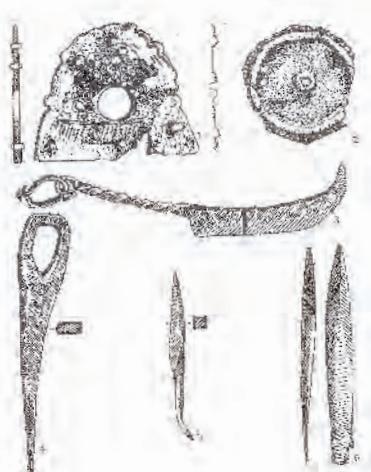
Resedinta feudală de la Giulești (Sector A). Plan de situație

GIULEȘTI 1981

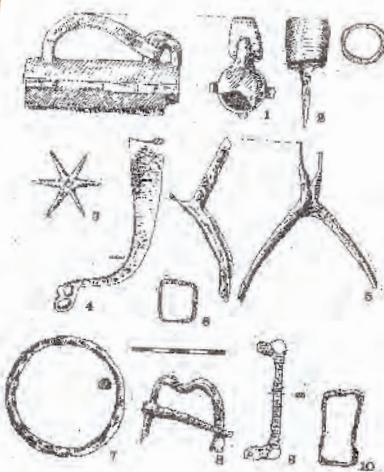
Sector B

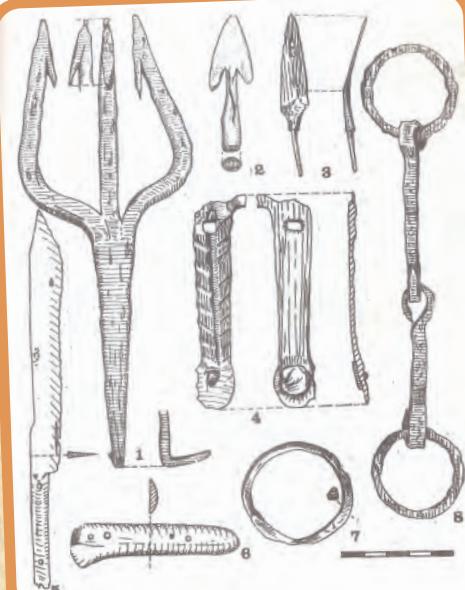
Resedinta feudală de la Giulești (Sector B). Plan de situație. Fundații ale unor masive de zidărie (a), gropi menajere (b) și drumuri medievale (c)

Obiecte de uz casnic, piese de harnășament și echipament militar

Unelte, piese de armament și aplice datând din sec. XIV-XV

Unelte, arme, obiecte de uz casnic și piese de harnășament

Cel mai vechi sat atestat este Giuleşti (denumit şi Redi), care poartă numele boierului Giulea, unul din fiii lui Dragoş Vodă, care îşi avea curtea (dvora) boierească pe malul drept al râului Moldova, pe o suprafaţă de peste 3500 mp. Nu departe de locul acestei reşedinţe feudale cu rol rezidenţial şi militar, situată la limita sudică a satului, în locul numit „La temelie”, existau şi o biserică şi o necropolă cu 22 de morminte cu ritualuri particulare, anterioare secolului al XIV-lea, identificate şi cercetate, în 1981, de soţii Lia şi Adrian Bătrâna.

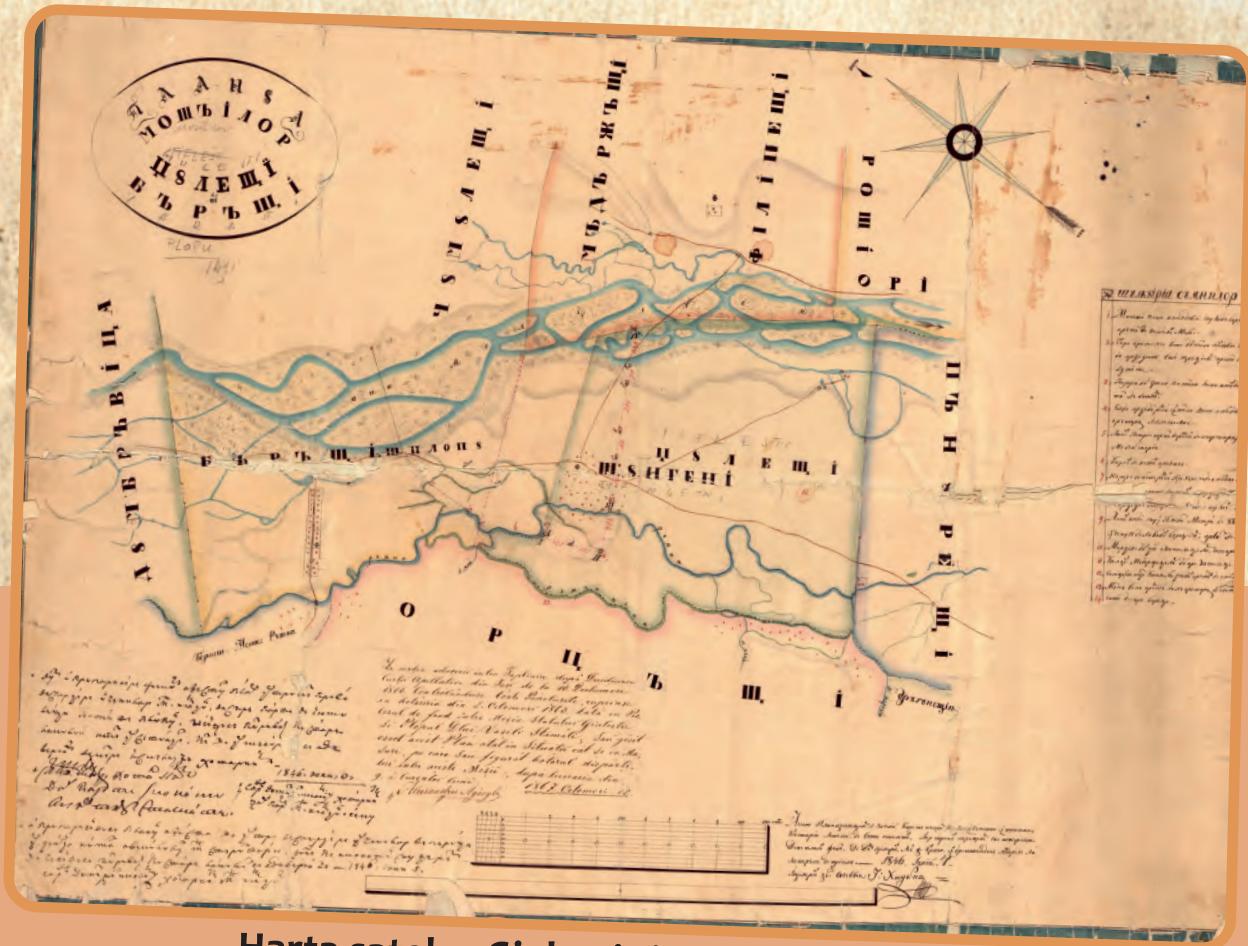
Aşezarea, legată de însăşi întemeierea statului feudal Moldova, datează din a doua jumătate a secolului al XIV-lea şi se pare că avea rol de vamă pe

**Sigiliul lui
Giulea
(Julia
Capitaneus)**

vremea lui Petru I sau Muşat, fiind păzită de străjeri numiţi nemeşi.

Se presupune că, după ce a incendiat Romanul, Matei Corvin s-a îndreptat spre Baia, trecând pe la Neamţ şi, înainte de 13 decembrie 1467, a întâmpinat o ultimă rezistenţă la Giuleşti, după care a incendiat această reşedinţă, unul dintre cele mai importante ansambluri feudale de acest fel ridicate în secolul al XIV-lea la răsărit de Carpaţi.

Harta satelor Giuleşti şi Bărăştii, 1 iunie 1846

Mănăstirea
Secu

Mănăstirea Râșca

Până la 1858, moșia Giulești a fost administrată de călugării greci care își aveau Mitocul în sat, unde au fost casele preotului Costache Ionescu.

Giulești este satul pomenit în 1599 de Ieremia Movilă, când întărește uric pe sat lui Ionașco Mogâldea, cumpărat de la Ștefan cu 200 de zloti tătărăști.

La 1 octombrie 1604, Nistor Ureche dăruiește satul Mănăstirii Secu, cu tot cu mori, pive etc, iar un an mai târziu, Eremia Movilă

întărește uric pe el Mănăstirii Râșca, invocând satul de pe Moldova unde a fost curtea lui Giulea, nimeni altul decât Dominus Jula, boier din sfatul domnesc, unul și același cu Dzula Capitaneus, boier al lui Petru I și care girează pentru el în fața lui Vladislav, regele Poloniei.

La 1631, Moise Movilă donează tot satul Mănăstirii Secu, fapt întărit de Vasile Lupu la 1636.

La 1646, frații Boldescu o vând lui Cosmei Majă pe 300 de taleri de argint.

Într-un final, moșia va fi moștenită de un anume Samson, de la socrul său, Agioglu.

În 1706 , se poruncește pârcălabului Nacu de Baia ca împreună cu bătrânii și călugării, să delimitizeze din nou hotarele dintre satul Giulești al Mănăstirii Secu (Xeropotam) și satul Plop al Mănăstirii Râșca, hotar stricat de apa Moldovei.

Satul Giulești va rămâne rob al Mănăstirii Secu până la 1864.

Ca efect a Legii rurale din 14/26 august 1864, în anul următor locuitorii satului Giulești au fost împroprietăriți cu câte 2 și 4 fălcii de pământ.

După răscoala din 1907, s-a înfințat „Obștea Giulești”, în cadrul căreia 80% dintre giuleșteni au devenit proprietari. Partea rămasă între râul Moldova, pârâul Râșca și satul Pănușeni, dată înarendă de către stat, a fost vândută de către acesta lui Alexandru Agioglu, inginerul județului Suceava, care a cumpărat-o cu clauza reclădirii, înzestrării și întreținerii școlii.

*Jan Bondescu
1866 - 1927*

Învățător - director la școala din Boroaia - centru Gireoză postul de învățător - diriginte la școala din Moisoa de la 1 septembrie 1892 pînă la 31 decembrie 1893 - facind clasa cîte 3 zile pe săptămînă funcționarea în casa lui Gavril Apopei - fratele lui Costică Apopei - tatăl lui Nicu Moisanu și bunici dñei Natalia Onisoru și preot Mihai Moisanu.

Primii elevi la înființarea școlii 1892

Arsințeoia Vasile	Iacob N. Gheorghe
-Bostan I. Nicolai	-Loghin Ilie
-Brumă I. Vasile	-Nițău I. Ion
-Butnaru Filip Vasile	-Nicolau Gh. Teodor
-Chelboiu Ion	-Nicolau V. Gheorghe
-Condur V. Gheorghe	-Nicolau I. Toader
-Condur C. Niculae	-Savăl Gh. Govoril
-Condur N. Vasile	-Iastina I. Gheorghe
-Corduneanu A. Vasile	-Ietroi Gh. Vasile
-Duruțache T. Gheorghe	-Iantilie N. Alexa
-Filipoaia Gh. Ion	-Iantilie Gh. Vasile
-Filipoaia Gh. Vasile	-Păcurări Costache
-Filipoaia Gh. Niculae	

*Toader Gh. Niculae
singurul supraviețuitor la
înființarea albumului*

*Școala a funcționat în casa
situată pe terenul unde se păsește
școala de astăzi. Înaintea din cîrtea
școlii este finită casă veche demolată
în 1910.*

Biserica din satul Bărăști, 1950

Îi succede ca vechime satul **Bărăști**, atestat de Petru Rareș la 1552 și ulterior de Alexandru Lăpușneanu la 1555, când întărește lui Andrei, ca ocină, acest sat, cumpărat cu 200 de zloti tătărăști.

În 1569, Bogdan al IV-lea întărește Mănăstirii Râșca zapis pe satul Bărăști iar Radu Mihnea repetă gestul la 1617.

În 1845 satul, care avea 101 case, două crâșme și patru mori, era proprietatea economului Iftimie Stamate și apoi a Spitalului Stamate, înființat de acesta la Fălticeni.

Bărăști a fost un sat de răzeși, devenit ulterior sat pe

moșie, fiind deținut, printre alții, și de Nicolae Beldiceanu, Costache Gane etc.

În 1861, sunt împroprietăriți 31 de pălmași cu 77 de fălcii de teren.

Nemțeni sau Boroaia-Neamțului este un alt sat component, care a aparținut vremelnic Clarei Singurof. Locuitorii săi ar fi fost în majoritate sași botezați sau veniți din Ardeal.

La 1898 Boroaia-Neamțului, fostă moșie a Mănăstirii Neamț, cu 170 de fălcii, avea 89 de case, 94 capi de familie și 397 de suflete, fiind proprietatea Clarei Singurof.

În prelungirea drumului comunal ce se desprinde din centrul comunei Boroaia spre vest, la distanță de 3,5 km începe satul **Moișa**, imediat ce am coborât în albia pârâului Saca. Așezat în depresiunea a trei dealuri - Mălaiaștea sau dealul Moișei, Boboceni (Costân) și Holceni (Bolohan), satul este flancat la vest de culmea Pleșului cu direcția nord-sud, ce desparte prin creasta sa cele două renumite mănăstiri, Neamț și Râșca.

Cu o vechime de peste trei secole, numele satului ar proveni de la Moisă filosoful, care era uric pe un sat de la Alexandru cel Bun.

Moișenii s-au judecat vreme de 17 ani (1783 - 1800) cu

Mănăstirea Râșca, în 1796 fiind așezați pe Bogdăneasa, între Boroaia și Bogdănești.

În 1864, satul Moișa avea 78 de familii, iar în 1892, numără 176 de case cu 184 de familii, cuprinzând 650 persoane – 327 bărbați și 223 femei.

În 1930, numărul locuitorilor era de 758 locuitori, din care 338 bărbați și 370 femei. În 1956 populația scăzuse la 449 de locuitori iar în 1966 la 427 localnici.

Din 1944 începând, partea de miazați a satului poartă numele Săcuța, iar cea dinspre nord Moișa, ambele având aceeași școală generală, aceeași biserică și același cimitir.

Familia Andreica G. Dumitru
cu nepoatele din satul Bărăști,
1949

Gavril Papuc (mustăciosul), fratele acestuia, învățătorul Costache Papuc (în picioare) și soția sa cu pruncul în brațe, alături a două fată (ca vârstă) a lui Gavril, Natalia, învățătoare în comună

Consăteni din Bărăști, 1947

Satul **Săcuța**, desprins de Moișa încă din 1930, avea inițial 561 de locuitori, din care 271 bărbați și 290 femei ,iar în 1956 populația crescuse la 648 locnici.

Satul **Suseni**, apărut în 1956, ca delimitare, în partea dinspre vest a văii Bolohănosului, cu 336 de locuitori, avea în 1966 un număr de 386 persoane.

Satul **Boroaia** sau **Boroaia-Râșcăi**, apare în catagrafia rusească din 1774 cu 44 de case, fiind format în majoritate din emigranți ardeleni și bucovineni, persecuati după înfrângerea răscoalei lui Horia, Cloșca și Crișan , dar și ca urmare a înființării regimentelor grănicerești.

Conform altor ipoteze istorice, satul Boroaia ar fi existat

încă de la 1300, cel mai vechi proprietar al moșiei omonime putând fi din neamul Bou, înrudit cu Mușatinii.

Românii proveniți din zona Bistrița Năsăud (Monor și Bârla) și din Maramureș (Moisei, Tibichi, Cordun etc) au găsit întrelegere la egumenii Mănăstirilor Neamț și Râșca, fiindu-le permisă așezarea lor pe moșiile celor două mănăstiri. De aici și denumirea celor două așezări, Boroaia Neamțului și Boroaia Râșcăi.

Denumirea satului Boroaia vine, se pare, de la Bora, conducătorul celor circa 200 de emigranți ardeleni care s-au stabilit aici. Căpetenia lor Bora murind pe drum, conducerea grupului a fost preluată de soția sa, Bouoaia(Boroaia).

1936 Decorat cu „Mihai Viteazul” la

Învățătorul veteran de război
Vasile Tomegea, decorat
cu Ordinul Militar „Mihai Viteazul”

Monumentul Eroilor
din centrul civic al comunei Boroaia,
inaugurat la 1 septembrie 1935

Căminul
cultural

Noii veniți și-au construit case cu lemn de pe loc prin „curătură” (defrișare) iar la 1808 au ctitorit Biserica cimitirului satului, cu hramul Adormirea Maicii Domnului.

A.D. Xenopol acreditează ideea că Boroaia ar fi fost înființată de sași, odată cu Sasca și Baia, doavadă frecvența mare a numelui Sasu printre familiile din comună.

Populația a crescut treptat la 108 gospodării cu 540 de suflete în 1835.

După 1800, răzeșii din Boroaia au pierdut pământurile, devenind clăcași.

În 1843, satul era moșia Mitropoliei Moldovei, cu satele Bărăști, Ortești și Boroaia-Neamțului.

Până la 1864, moșia satului a fost proprietatea Mănăstirii Râșca.

În 1879, Boroaia era deja o plasă, alături de Fălticeni.

La 1898, satul avea 3523 de suflete. Boroaia-Râșca, așezată pe Saca, avea 373 de case cu 436 capi de familie și 1622 de locuitori. Suprafața comunei era de 5064 ha, din care 1200 ha pădure, 2933 ha fânețe, 931 ha sterp, restul fiind teren arabil. Mai mult de jumătate din teritoriul comunei este muntos.

Probabil satul s-a dezvoltat inițial pe teritoriul răzeșului Bou și ulterior pe moșia Mănăstirilor Râșca și Neamț. Liberi la început, țăranii au fost șerbiți de boieri și egumeni, dependență de feudali fiind curmată la 1864, când legea rurală a schimbat viața satului.

Biserica cimitirului satului, cu hramul Adormirea Maicii Domnului

**Slujba de sfințire
a Bisericii
”Înălțarea Domnului”,
Boroaia, 21 mai 1977**

Primele documente în care este explicit menționată Boroaia sunt recensămintele din 1772, 1773 și 1774 referitoare la case și birnici, catagrafia rusească de la 1774, condica liuzilor din 1803 referitoare la stăpânirea satelor, condica visteriei din 1816, catagrafia din 1820, harta din 1828-1832, statistica fiscală din 1831, catagrafia visteriei din 1832 și 1845 și recensămintele din 1859, 1914 și 1941.

Astfel, în recensământul populației moldovenești din 1772-1774, apare un singur sat Boroaia, cu 44 case și 40 birnici.

În condica liuzilor din 1803 apar și Bărăștii cu 41 case.

În recensământul din 1796 se pomenește de Boroaia și Saca, iar în alte documente de epocă este menționată moșia Plopul, pe

care este așezat satul Boroaia și moșia Bogoslovu, pe care este așezat satul Moișa.

În catagrafia din 1832, Boroaia apare formată din satele Boroaia-Râscăi, Boroaia-Neamțului sau Nemțeni, după numele moșilor mănăstirești, Bărăști, Groși, Moișa și Târzia, cu 903 capi de familie și 3523 de locuitori.

Existau două școli cu 130 de elevi.

Populația comunei a crescut de la 3488 suflete în 1864, la 6864 în 1943, diminuându-se la 5331 în 1966.

La recensământul din 2011, comuna suceveană Boroaia avea o populație de 4725 de locuitori, din care satul Boroaia – 2041, Bărăști – 862, Săcuța – 681, Moișa – 586 și Giulești – 555.

Generalul Mircea Mocanu și
prof.univ.dr. Gheorghe Scripcaru
în vizită în centrul comunei Boroaia

Vasile Bârleanu,
directorul Școlii din Boroaia
împreună cu un coleg (1940)

Sava Arsintescu în delegație la Arad
(adunare culturală)

Moștenirea bunilor și străbunilor
tezaurizată în Muzeul comunei

Angajații
primăriei
comunei
Boroaia
1981

„Locul n-a fost prea bogat, pământul e sărac, pe sol podzolic, dar bogăția fără preț a fost munca acestor oameni harnici, întreprinzători, iuți la minte. Dacă au văzut că pământul nu le poate da cât au nevoie, ei s-au făcut pădurari, tăietori de lemne. Au știut a-și scoate cele trebuincioase existenței și din piatră seacă.

Toate aceste daruri ale oamenilor Boroaiei le dădeau dreptul la mai mult.”

Grigore ILISEI

ÎNDELETNICIRI, BRESLE ȘI BUNĂSTARE

Școala de meserii: fierărie și lemnărie

Unelte din gospodăria țărănească care au aparținut lui Berariu T. Vasile

Intr-un articol publicat în „Romania literară”, scriitorul sucevean Grigore Ilisei afirmă despre Boroaia: „Cum se întâmplă deseori, în comuna Boroaia, aşezare vestită, foarte aproape de Fălticenii copilăriei mele, am ajuns cu multă întârziere ... ei bine, nu întâmplător, ci pentru a o confrunta cu ceea ce colegii mei, nu puțini colegi de școală de la Boroaia îmi tot spuneau toată ziua. Erau destul de mândri, fără să depășească măsura, cum trebuie să recunosc, erau mândri de satul lor, de obiceiuri, de faptul că sunt o aşezare de oameni gospodari, chiar înstăriți, că învățătura de carte e lucrul cel mai prețuit la Boroaia...“

Apa Moldovei zornăie pe bani zimțați, curge iute sfidând parcă gerul, e aidoma unui lăicer

cafeniу, dat parcă în vopseli de coajă de nucă, casele sunt frumoase, fără ostentație, îți place să intri în ele, să intri, să stai și să-ți încălzești trupul, să-ți cruci puțin oasele. Curge atâtă alb și atât albastru prin pereții lor, e aşa de multă puritate și curățenie deși femeile n-au timp și nici nu le este în obicei să stea cu cărpe în mâna și șteargă, să tot șteargă.

Doar primăvara, de sărbători, grijesc, văruiesc, ca să fie pentru un an. Ce o fi amestecând în var, ce o fi turnând în apă? Greu de crezut că ceva anume dar sigur că minunea albului, fără pereche, vine din dragostea lor de lumină, de curățenie sufletească.

Case mici, mari, nici înzorzonate, case românești, de sat, case primitoare cu ogrăzi și acareturi de oameni gospodari.”.

De la ocupațiile rustice primordiale – agricultura, creșterea vitelor, pomicultura, exploatarea lemnului și confecționarea draniței, localniciei, stimulați și de beneficiile împroprietărilor din 1864, 1878, 1879 și 1945, și-au ameliorat simțitor statutul social și situația economică.

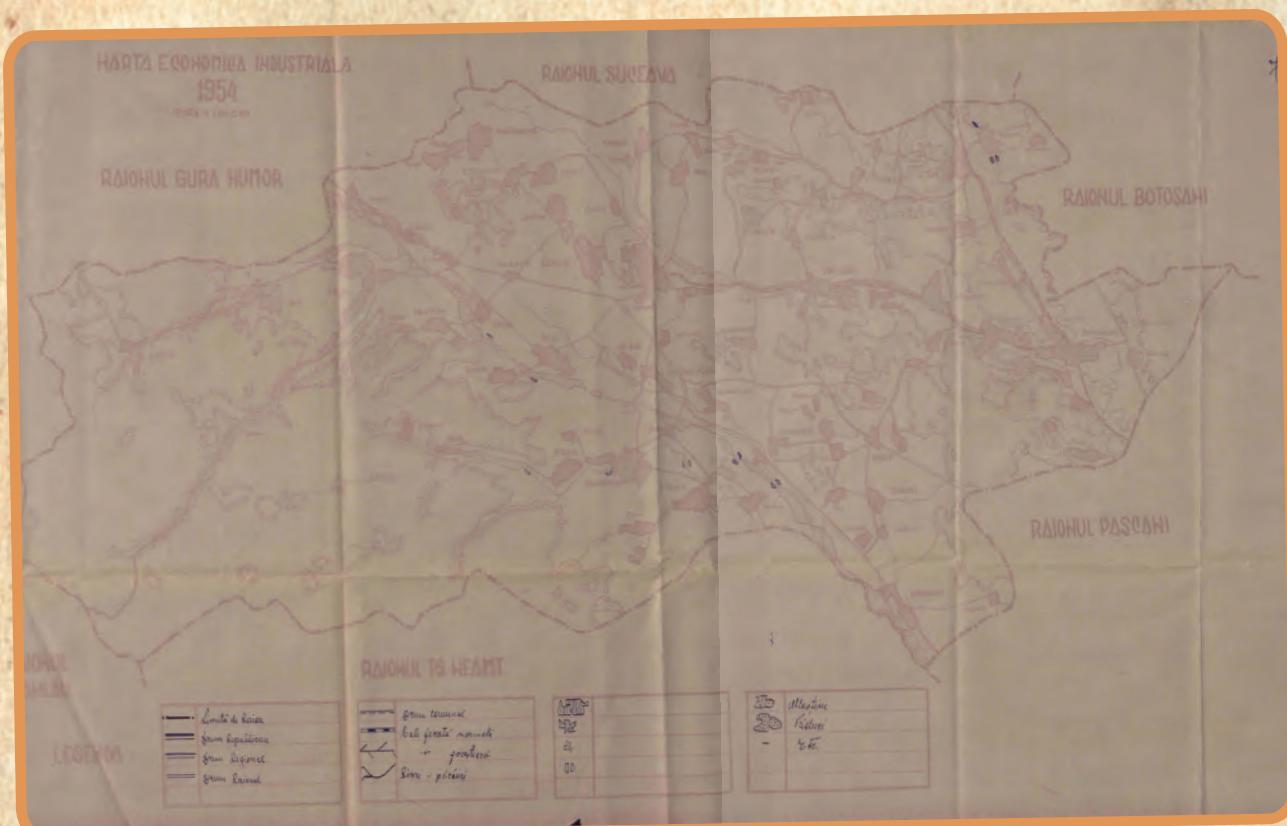
Un prilej de îmbunătățire a situației materiale și mai apoi strâns legate de aceasta a celei spiritual-culturale, a fost mișcarea cooperativă inițiată de Spiru Haret, al cărui adept înflăcărat a fost învățătorul Vasile Tomegea.

În 1901, se înființează prima Cooperativă de credit în Boroaia,

transformată în 1903 în Banca Populară „Moldova”.

În 1905, tot la Boroaia, ia ființă prima cooperativă forestieră pentru exploatarea lemnului din țară, intitulată „Norocul” și ulterior „Unirea”, vizitată în 1916 de ministrul I.G. Duca. Din beneficiile și fondurile acesteia s-au construit localurile cooperativelor și căminul cultural din Boroaia.

În 1906, se înființează Cooperativa Forestieră „Frăția” din satul Bărăști, care în 1922 s-a contopit cu cea din Boroaia, sub numele Cooperativa forestieră „Unirea”, cu 200 de membri și un capital de 150.000 lei.

Harta economică industrială a raionului Fălticeni (1954)

Culesul plantelor medicinale

În 1920, la inițiativa învățătoarei Maria Tomegea, cu concursul învățătoarelor Elena Bârleanu, Zamfira Mocanu, Zamfira Cercel, Afia V. Apetroaei, Ecaterina C. Covataru, Eleonora Țărănița, se înființează prima cooperativă de industrie casnică, respectiv de țesătorie și

creșterea viermilor de mătase.

În 1924, învățătorul Vasile Tomegea înființează Cooperativa de temperanță „Virtutea”, pe care o transformă treptat în prima cooperativă de aprovizionare și consum din comună, devenită în perioada postbelică magazin universal.

Sortarea plantelor medicinale

În 1925, același ilustru dascăl înfințează Cooperativa „Moara Săteanului”, pe apa Moldovei, cu peste 400 de membri și un fond de 400.000 lei. Adjudecând, prin licitație, drepturile de exploatare a morii cu patru pietre situată în satul Bărăști, precum și un hectar de teren aferent, situat pe malul drept al râului Moldova, aceasta reușește să-i atașeze un dinam, cu care a luminat satul.

Distrusă de o viitură puternică, în chiar vara anului 1927, moara a fost reconstruită

sub forma unui local din beton armat, prevăzut cu turbină, cu pietre și cu valț pentru grâu, investiție inspirată și rentabilă, amortizată în primii 3-4 ani de producție, care avea să intre peste ani în administrarea Întreprinderii locale „C. Burcă” din Fălticeni.

În 1928, Vasile Tomegea unește toate cooperativele forestiere din județul Suceava sub numele de Cooperativa forestieră „Spiru Haret”, cu peste 300 de membri, care din 1935 va avea sediul la Boroaia.

Prășitul puiețiilor din pepiniera școlii

Pregătirea terenului pentru plantat zarzavat

Secția de montaj (mobilier școlar), 1975

În 1937, la Moișa se înființează Cooperativa școlară „Viitorul”, cu menirea de a-i ajuta pe copiii săraci. În același an, din cei 1600 capi de familie din Boroaia, 1250 erau membri ai cooperativelor menționate.

La 9 mai 1948, cele patru cooperative din Boroaia fuzionează cu scopul de a crea unități puternice din punct de vedere economic, având un capital de 26 de milioane lei.

În 1957, pe teritoriul comunei funcționau 7 școli elementare, 3 cămine culturale, 7 cooperative de consum, un punct agrozooveterinar, un oficiu de poștă și telegraf, o baie și două centre de colectare a laptelui.

Comuna dispunea de un

dispensar de adulți, o casă de nașteri, un dispensar de copii cu staționar, un chioșc farmaceutic și două puncte sanitare la Moișa și Giulești.

În perioada comună, în comună au existat cooperative agricole de producție, o stațiune de mecanizare a agriculturii, un complex zootehnic, centre de colectare și prelucrare a laptelui, plantelor medicinale și fructelor de pădure, gatere, o brutărie, un atelier de croitorie etc.

După anul 2004, odată cu implementarea proiectelor de infrastructură, comunitatea, cu peste 4.700 de suflete, a cunoscut beneficiile bunelor intenții, muncii și atașamentului față de semeni.

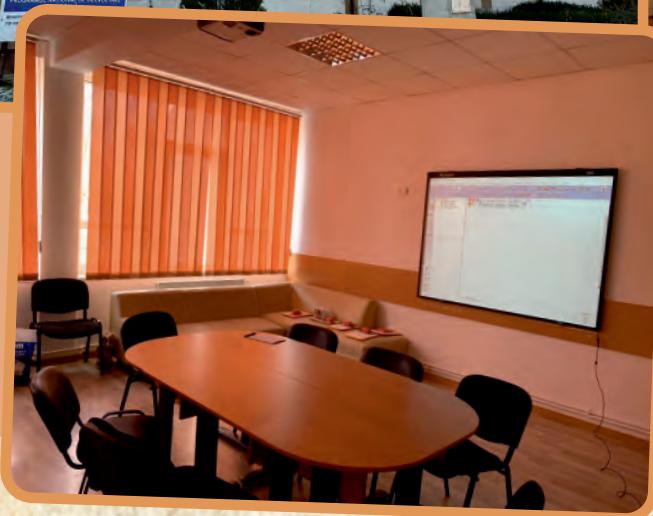
Proiectele de anvergură din educație, infrastructură, sănătate, cultură, spiritualitate, social, administrație și tradiție au subliniat, pe de o parte, necesitatea dezvoltarea segmentelor prioritare ale vieții sășești, iar pe de altă parte, au adus acel suflu revigorant, care denotă entuziasm, implicare și chibzuința administrației banului public.

Comuna Boroaia s-a aliniat cerințelor care impun existența unei infrastructuri rutiere, care răspunde principiilor de mobilitate personală și publică. Pornind de la această idee, refacerea drumurilor din comuna Boroaia a început cu pași mici abia în 2002, însă schimbările

majore au venit abia în 2005. În prezent rețeaua locală de drumuri este modernizată în proporție de 80%.

Drumurile cu pământ bătătorit și ulițele prăfuite au dispărut în totalitate. Chiar dacă astăzi sunt tot mai puține ca număr, străzile și drumurile pietruite sunt întreținute an de an pentru a fi menținute în stare bună.

În ultimul deceniu, comuna Boroaia a făcut pași semnificativi pentru creșterea condițiilor de viață, nu numai prin investițiile în educație, cultură și sănătate, ci și prin înființarea sistemului de aducție pentru apă potabilă și evacuarea apei menajere.

**Școala Gimnazială
„Vasile Tomegea”**

**Școala Primară
Giulești**

**Școala Primară
Săcuța**

**Căminul Cultural
"Mihai Boleac"**

Școala Gimnazială Moișa

Corul Școlii Gimnaziale "Vasile Tomegea"

Torsul
lânii

Creșterea animalelor

Primele demersuri au început în anul 2007. După numai trei ani erau deja recepționați 23 de kilometri de rețea, o stație de tratare și o stație de pompare a apei potabile.

La finalul unui alt proiect, aflat în derulare, cu o valoare de aproximativ 2.000.000 euro, infrastructura pe apă potabilă din comuna Boroaia va avea o rețea de 62 kilometri, iar posibilitatea de racordare la rețeaua publică fiind de 95%, cu accesibilitate în toate satele.

Proiecte de investiții au fost derulate în paralel și pentru

domeniul evacuării apelor uzate. Investițiile în rețeaua de canalizare au început printr-un proiect ce a inclus construirea unui tronson de 4 kilometri de conducte și o stație de epurare amplasate în satul Moișa, strada Suseni, în anul 2013.

Un nou proiect finanțat din fonduri europene, cu o valoare de 1,5 milioane de euro, de care beneficiază cetățenii din satele Boroaia, Bărăști și Moișa, constând în construirea a 18 kilometri de rețea de canalizare și o nouă stație de epurare, a fost recepționat în anul 2019.

Secția de mobilă și tâmplărie

Servicii hoteliere și de restaurant

Servicii medicale (cabinet stomatologic)

La capitolul infrastructurii de apă și canalizare, comuna Boroaia este una dintre localitățile rurale care oferă în prezent un grad ridicat de accesibilitate al populației la cele două servicii publice, indispensabile unui trai civilizat și modern.

Prelucrarea laptelui și a produselor lactate

În prezent, economia comunei Boroaia se bazează îndeosebi pe agricultură, creșterea animalelor, exploatarea și prelucrarea lemnului, colectarea și valorificarea produselor lactate, exploatarea resurselor minerale, activități hoteliere, turistice și comerciale.

**Stația
de
epurare**

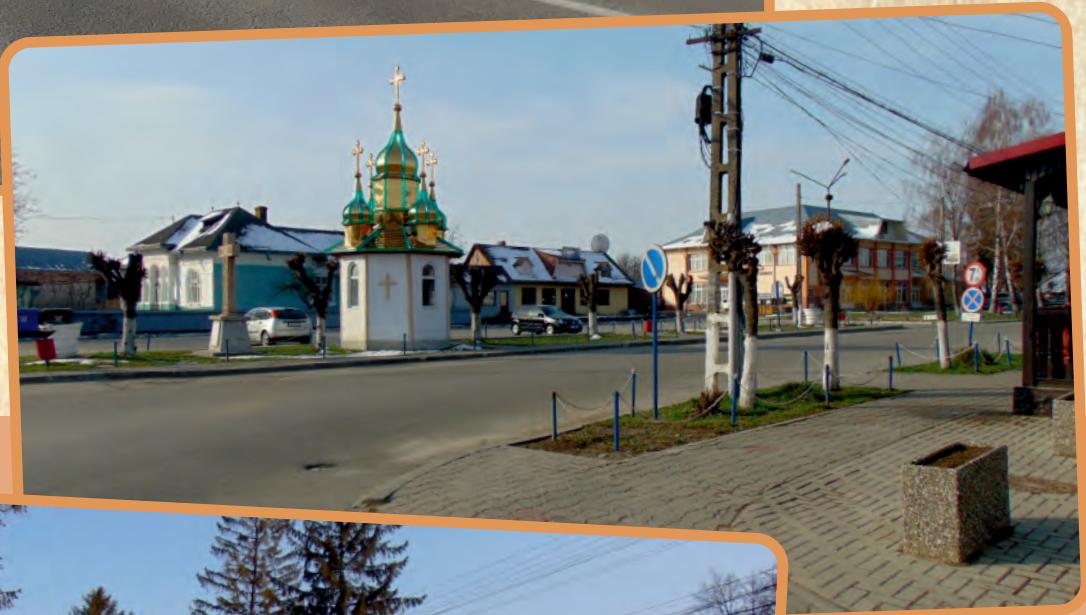

**Rezervor
apă
potabilă**

Infrastructură rutieră

COMUNA BOROAIA - |34| - ÎN CUVINTE ȘI IMAGINI

„Lumina și curățenia venind din lumina minții și cunoașterii sufletului, dau personalitate acestei alcătuiri umane ca atâtea din rotundul de lucrare și simțire românească...”

E nevoie de asemenea minți luminate, de asemenea suflete generoase ca acelea ale învățătorului Vasile Tomegea pentru a canaliza energii înzecite ca putere, energiile acestor oameni de pe Valea Moldovei, energii care să rodească pe întinsurile pământurilor sau în masivele deluroase din Munții Neamțului.”.

Grigore ILISEI

O VATRĂ LUMINATĂ DE SPIRIT ȘI CULTURĂ

Învățătorul Vasile Tomegea (al doilea din stânga, jos),
în cadrul Cercului de învățători

Soții învățători Maria și Vasile Tomegea

Boroaia - vatră de spiritualitate și trăire pur românească, un spațiu în care istoria multiseculară și-a lăsat amprenta prin vechile civilizații care au creat primele aşezări din nordul Moldovei. Frumusețea acestor locuri se completează în mod fericit cu frumusețea oamenilor locului, care păstrează cu sfîrșenie tradițiile, credința, portul popular și iubirea pentru pământ.

Sufletul acestei mișcări a fost învățătorul Vasile Tomegea, care a mobilizat pe lângă el circa 20 de alți învățători entuziaști, care se identificau întrutotul cu nevoile țăranilor.

Cel mai mare merit al învățătorului este acela de ridicare spirituală și culturală a boroienilor și nu numai a lor. Opera sa de o viață, spiritul inventiv, capacitatea de muncă și dragostea față de oameni, precum și grija pentru starea lor economico-socială și spirituală au constituit crezul său, pe care l-a insuflat contemporanilor ,dar și urmașilor săi.

Prima școală din comună, de la Giulești, construită de Administrația Mănăstirii Secu a funcționat între anii 1853 și 1860. Inițial i-a avut ca învățători pe Petru Cuzeu și Dumitru Moțoc.

**Învățătorul Vasile Tomegea
împreună cu Niculai Cercel (stânga) și Scripcaru Gheorghe (dreapta)**

La 12 august 1858, se înființa la Boroaia prima școală primară finanțată de stat, avându-l ca învățător pe Lupu Bondescu.

În 1863, aceasta avea 23 de elevi în patru clase.

La 14 septembrie 1884 a fost inaugurată o altă școală la Giulești, construită de către

Alexandru Agioglu, proprietarul moșiei Giulești. Instituția i-a avut ca dascăli pe Vasile Bălan (1884-1890), Gheorghe Vierme (1890-1891), Sevastian Mihăilescu (1891-1897), Ieremia Irimescu (1893-1898), Vasile Jitaru (1898-1914), N. Cozma (1914-1919) și Dumitru Savinescu (1919-1946).

Noul local al Școlii nr. 1 Boroaia în construcție

Școala nr. 2 Boroaia

În 1892 , a fost deschisă Școala din satul Moișa, în 1910 Școala din satul Bărăști iar în 1920 Școala din satul Săcuța.

În 1896 , se constituie Casa Școalelor și, cu ajutorul satului, se construiește localul școlii din Boroaia Vale, care a fost inaugurată în anul 1900.

În 1902 , s-a înființat și Școala de meserii, cu trei secții – lemnărie, fierărie și cizmărie -, care până în 1924 a dat 661 de absolvenți.

În 1918, Școala de fete, care funcționase și între 1868 și 1872, devine Școala nr. 2.

Printre primii învățători care au contribuit efectiv și salutar la luminarea tinerilor boroieni s-au numărat Gheorghe Dumitriu (1858 -1877), Ion Lupu Bondescu (1878-1889) și fiul acestuia, Ion I. Bondescu (1889-1927), Vasile Jitaru, Costică Manoliu, Niculai Mocanu, Ion Papuc, Vasile Bârleanu, Elena Cercel, precum și eruditul dascăl iluminist și animator spiritual Vasile Tomegea (1906-1940).

Pe tărâmul cultural, Boroaia are un capital spiritual de excepție, pe care l-a conservat și reevaluat continuu.

Noul local al
școlii din Moișa

Grădinița din satul Bărăști,
cu educatoarea
Eugenia Macovei
și învățătorul
Costache Monoranu, 1975

Casa săteanului Gavril Blaga, care a servit ca local de școală 1921-1922

Dacă în 1911 la Boroaia era înființată Biblioteca Casei de Sfat și Citire „Unirea”, care a funcționat în casa lui moș Gavril Blaga și ulterior la moș Niculai Scripcaru, nu peste mult timp comuna a găzduit și un adevărat centru de presă.

Astfel, după decesul, la 16 septembrie 1916, pe câmpul de onoare, pe Dealul Rusca, lângă

Călimani, a învățătorului erou Niculai Stoleru din Baia, Vasile Tomegea, camaradul său combatant în Primul Război Mondial și Cavaler al Ordinului „Mihai Viteazul”, se străduiește să continue activitatea Cercului „Deșteptarea Sătenilor” și face eforturi pentru continuarea apariției gazetei „Vestitorul Satelor”.

SIESTITORUL SATELOR

18. Domnului Universitar I. Blaude Profesor Calea Victoriei, nr. 100 București

Banii și cererile de cărți
cele și abonamente se trimit la Adm. Cercului
„Desăptarea Sătenilor”
Com. Boroaia-Fălticeni

Intemeietor † NICOLAE STOLERIU
FONIA CERCULUI „DESEPTAREA SĂTENILOR” FĂLTICENI
Fonia apare de 2 ori pe lună
Abonament: 50 lei pe an; 30 lei pe jumătate an; 15 lei pe 3 luni. Prețul unei număr 3 lei. Pentru străinătate abonamentul este 100 lei.

Gazetă, articole și cărți pentru recensali se trimit la Redacția foli „Vestitorul Satelor” Com. Boroaia-Fălticeni

CALENDARUL

	Luna August are 31 zile
	Ziua ora 13 ore și noaptea 11 ore
J	Scăunerea Sf. Crucii.
V	Admiral moastă Sf. Stefan
S	Păr. Isusie și Dănuț
D	Sf-iți 7 Mucen. din Eles
L	Sf. Mucen. Eugenie
M	† Schimbarea la față
M	Preas. Cuv. Dumitrie
J	Sf. Mucen. Emilia
V	Sf. Ap. Matia
S	Sf. Mucen. Ilaurentie
D	Sf. Arh. Euph. și Nifon
L	Sf. Fotiu și Anichit.
M	Păr. Maxim
M	Prooroc Micheila
J	†Adormirea Maicii Domnului
V	Aduc. Ioanei Măntuitorului
S	Mucen. Miron
D	Mucen. Florin și Lavru
L	Mucen. Andrei Stratilat
M	St. Protorul Simeon
M	St. Apost. Tadeu
J	Sf. Mucen. Agatonie
V	Sf. Mucen. Iupuc
S	Sf. Mucen. Eutihie
D	Aduc. Moașt. Ap. Vartolomeu
L	Sf-iți Mucen. Adrian și Natalia
M	Păr. Pimen
M	Păr. Moisi Arapul
J	† Tărea cap. Sf. Ioan Bot.
V	Păr. Alex. Ion și Pavel
S	Pun. Brăduții Maicii Domnului

Pentru Abonați

Toate abonamentele noastre în foni se rămască în mare parte zădărnicite. Mai bine de jumătate din abonații abonații nu și-au trinis încă plata foni.

Din această pricina suntem obligați ca în luna August să scăsem o săptămână foile în număr dublu: 15 și 16. Numărul de față și pe toată luna August. De la Septembrie, vom înlocui în rându-i 2 numere pe lună ca și mai înainte,

Congresul Cercului „Desăptarea Sătenilor” la Boroaia județul Fălticeni.

In ziua de 8 Septembrie 1929

Este al treilea an de când Cercul Cultural „Desăptarea Sătenilor” își odină în fiecare an pe membri și abonați foli „Vestitorul Satelor”, spre a se cunoaște mai bine, a se întâri soții celor de-un gând și de-o simțire călătoare pentru desvoltarea căilor celor mai bune spre a întră în druma lumea cea răbdătoare pe drumul cel bun al luminei și credinței.

Cu tot cuvântul cel bun răspândit de către oameni aleși ai neamului și marii apostoli: N. Iorga, Sim. Mehedinți, Ioan Simionescu și alți profesori universitari și oameni de carte, toți său sătulor e departe de celiac credem noi.

Trebău munca încordată de zec de ani și multă stăruință și munca fără odihnă de-acum înainte, ca să putem sătări totă răutatea și tot intinericul care zace în mintea și în inimă sătenilor noștri.

Sunt sute, unde sătenii au în față numai pilda cel bună, unde învățătorii și preoții sunt adevoții slujitorii ai altărorui lumini, unde și uniti și alții munesc cu răvnă să poată întoarce lumea pe calea binelui, cu toate acestea răul dințară acumulat prin con-

tactul cu dușmanii lumini, este așa de înrădăcinat, în căt cu greu se va putea sătăpi.

Tocmai de acela, Cercul „Desăptarea Sătenilor” și-a pus în gând ca să înceapă mai cu temelii munci pentru desvoltarea gustului de celiu în popor, să cultive prin publicațiile sale mintea și inima celor buni, să-i înarmeze cu arma lumini și să-i prefaçă în apostoli ai satelor pentru a fi în măsură să lupte contra intinericului și răutăților ca să măreasăcă pe licee an ceata celor buni.

Rugăm dar pe toți membrii Cercului „Desăptarea Sătenilor”, pe abonați și sprijinitori foli „Vestitorul Satelor”, atât din județul Fălticeni, cât și din toate celelalte județe și state ale țării noastre, ca în ziua de Duminică 8 Septembrie 1929 să binevoiască a lăua parte la Congresul Cercului, ce se face în anul acesta la Boroaia Județul Fălticeni. Rugăm și pe orice iubitor al muncii pentru răspândirea culturii în popor să ia parte, chiar dacă nu e membru al Cercului.

La acest congres au fost profesori oameni de seamă ai țării. Uările din el au și răspuns că vor

Vestitorul Satelor, Boroaia, august 1929

Cu sprijinul generos al unor personalități de marcă ale epocii, precum Nicolae Iorga, Ion Simionescu, fost președinte al Academiei Române, Simion Mehedinți, Ilie Popescu-Spineni, Constantin Meissner, fost ministru, patriarhul Nicodim Munteanu, Ion Mitru ș.a., entuziastul cărturar și publicist editează la Boroaia, între anii 1919 și 1940, „Vestitorul satelor”, publicație bilunară, cu un tiraj de 2000 la 5000 de exemplare și cu 2388 de abonați, răspândită în toată țara, dar și peste hotare, în

Franța, Italia, Austria și S.U.A.

În 1922, se înființează Societatea culturală „Niculai Stoleru”, care urmărea să reunească toți intelectualii satului, pasionați ai cărții și dornici să răspândească cultura în popor, să culeagă cântece și elemente autentice ale folclorului românesc, să contribuie la organizarea unei biblioteci științifice, și să participe la cursurile Universității populare „Nicolae Iorga” de la Vălenii de Munte.

Vasile Tomegea înființează la Boroaia Societatea culturală „Deșteptarea”, care organiza lunar ședințe cu caracter didactic, precum excursii la mănăstirile din Bucovina și la Vălenii de Munte, la Humulești și la mănăstirile nemțene, la Iași, pe Valea Bistriței sau la Botoșani.

Tot la inițiativa învățătorului Vasile Tomegea, la Boroaia a luat ființă societatea sportivă „Tricolorul”, care s-a distins în competițiile regionale și naționale cu echipa de fotbal și lotul de schiori.

În 1924, a fost înființată biblioteca din Boroaia, cu 1500 de volume, din care 200 donate de Ioan Mitru, directorul Școlii Normale din Iași și 200 de către Ion Simionescu. În 1980 aceasta număra peste 15000 de volume.

Înființat în 1915, de același Vasile Tomegea, corul Societății culturale „Niculai Stoleru”, a fost condus de acesta până în 1925, fiind ulterior preluat și coordonat de Niculai Matei (1925 – 1931), Mihai Boleac (1931 – 1987) și până în 1992, de Gheorghe Manoliu.

Cerc cultural la Boroaia, 27 martie 1932

Cercul învățătorilor din Boroaia

Învățătoarea Elena Manoliu cu clasa I, Giulești 1968

Corul comunei

În anul 1934, corul a susținut un concert la Radio București, iar în 1950 a obținut locul I la Concursul Național Coral pe regiunea Suceava și mențiune pe țară, devenind un etalon pentru mișcarea culturală rurală națională.

Vasile Tomegea a fost primul învățător care a format acest cor, cu care școala trebuia să meargă la biserică și să cânte liturghia pe două și trei voci.

În anii 1930-1934 este construit în centrul comunei un cămin cultural impunător pentru acea vreme, denumit „Regele Carol al II-lea”, cu patru birouri și o sală de spectacole de 20x8

metri, pe cortina căruia sta scris „Viitor de aur țara noastră are / și prevăd prin secoli a ei înălțare.”. La inaugurarea acestuia a participat și Mihail Negură, ministrul Cooperației.

Scoli de copii, gen grădinițe, au funcționat la Boroaia între 1924 și 1929, fiind reluate în 1946.

Bazele dezvoltării intelectuale sunt puse astăzi în unități școlare complet modernizate și reabilitate. Un amplu proces întreg de schimbări majore, realizate în timp, a redat școlilor din Boroaia aura luminoasă de care aveau nevoie.

Moment artistic susținut de prof. Emilian Frunză și Gheorghe Monoranu

inv. Vasile Tomegea
discurs 1965

Pe scena Festivalului național „Cântarea României”, la împlinirea a 50 de ani de prestigioasă și remarcabilă activitate corală

Corul comunei Boroaia, dirijat de învățătorul Vasile Tomegea

**Clasa a IV-a,
Moișa,
iunie 1937**

**Absolvenți
ai școlii
Generale nr. 1,
Boroaia**

**Comitetul
Asociației
Învățătorilor
din România**

Comitetul Asociației Învățătorilor din România

Proiectele administrației locale au reclădit școli din temelii, le-au refăcut trainice pentru următorii cel puțin 50 de ani. Este imposibil să nu observi măreția Școlii Gimnaziale „Vasile Tomegea”, instituția-etalon a comunei Boroaia care din 2015, anul finalizării proiectului de reparații capitale, a devenit un reper și pentru zona rurală din împrejurimile municipiului Fălticeni.

Instituția beneficiază și de un modern teren de sport multifuncțional, cu instalație nocturnă, la dimensiuni și standarde omologate pentru practicarea sporturilor de masă, mini-fotbal, handbal, baschet și

tenis de câmp.

În apropierea școlii, funcționează de câțiva ani un centru de tip after school, o altă premieră pentru mediul rural adiacent.

Școlile primare din satele Săcuța, Giulești și Boroaia, cât și Școala Gimnazială din satul Moișa, revizuite tehnic și estetic, au intrat în era educației moderne, pretabile cerințelor secolului XXI. Astfel, Boroaia este prima comună din zona Fălticeni cu școli modernizate, reabilitate și integral înnoite.

Pași similari s-au făcut și în privința grădinițelor, care s-au înnoit și oferă spații moderne pentru noua generație de copii.

**Inaugurarea
școlii,
1981**

**Serbare de sfârșit de an
la Școala Gimnazială nr. 1,
Boroaia 1968**

Elevul Bogdan Drăniceru, premiat în 2019 cu bursa anuală instituită de contraamiralul de flotilă dr. Ion Condur

Cu o salbă de instituții de învățământ moderne și un corp didactic dedicat și devotat profesiei de dascăl, comuna Boroaia a relansat competiția pentru performanță și excelență în educație, un deziderat care se perpetuează în frumoasa tradiție autohtonă a secolului trecut.

Cel mai actual exemplu îl reprezintă proiectul educațional „Să descoperim și să ne mândrim cu Forțele Navale Române – O poartă deschisă spre viitor!”, inițiat în 2019, susținut de Primăria Boroaia și sprijinit de contraamiralul de flotilă dr. Ion Condur, locțiitorul comandantului Flotei din

Constanța, prin intermediul căruia cei mai merituoși elevi din școlile comunei beneficiază de o excursie de documentare în unități de marină din garnizoanele Mangalia și Constanța și de o bursă specială, instituită și acordată anual de acest fost absolvent de succes al școlii.

Performanțele în cultură oglindesc identitatea unei comunități creative, care s-a evidențiat în trecut, și continuă în prezent, printr-o activitate intensă în cadrul evenimentelor organizate în județul Suceava sau în diferite părți ale țării.

Excursie de documentare în unități de marină din garnizoanele Mangalia și Constanța

După investiții importante, demarate între anii 2012-2013 și 2017-2018, Căminul Cultural „Mihai Boleac” din Boroaia a fost adus la standarde moderne, devenind nu numai un reper al comunei, ci și un etalon pentru zona Fălticeni și județul Suceava

în ceea ce privește standardele de execuție și de funcționalitate. Lucrările capitale de reabilitare realizate la acest obiectiv cu fonduri europene și guvernamentale, au avut o valoare totală de aproximativ 500.000 de euro.

**Colonelul în retragere
Ion Strujan,
învățătorul
Petru Cercel
și Mircea Covataru
în incinta
Muzeului comunei
(2008)**

**Interior din Muzeul Tradiție
și Istorie ”Neculai Cercel”
al Comunei Boroaia**

**Îndeletniciri specifice
în Muzeul Tradiție și Istorie
”Neculai Cercel” al Comunei Boroaia**

Memoria pământului,
transmisă peste secole

Mărturii despre oameni
și faptele lor memorabile

Corul cadrelor
didactice ale
Școlii gimnaziale
„Vasile Tomegea”

Simpozion
"Un secol de vibrație românească",
Boroaia, 1918-2018

Simpozion "Un secol de vibrație românească", Boroaia, 1918-2018

Un exemplu elocvent al coeziunii și emulației colective îl reprezintă suita manifestărilor organizate pe tot parcursul anului 2018 dedicate Centenarului Marii Uniri de la 1 decembrie 1918, care au culminat cu simpozionul „Un secol de vibrație românească. Boroaia 1918–2018”.

O performanță notabilă o constituie și publicarea

volumului omonim, cuprinzând comunicările celor peste 30 de istorici civili și militari, cercetători, arhivisti, muzeografi, cadre didactice universitare și slujitori ai cultelor din 20 de prestigioase instituții, care au făcut posibilă îmbogățirea patrimoniului documentar și spiritual al comunei.

„Etosul țăranului din satul meu se baza exclusiv pe onestitate și bun simț. Cuvântul cinste devinea pentru el o religie și o normă de conduită, după afirmația sărac dar curat, devinea un fel de lumină de biserică la a cărui strălucire orbitoare nu puteai rezista.

Încorporarea unor atari valori în conduită lor zilnică îi făceau intransigenți cu orice morală din bucăți, deși, în fața slăbiciunilor umane, niciodată nu detestau ci totdeauna înțelegeau.

Mi-aduc aminte cu venerație cum își doreau reciproc ca să le fie conștiința curată precum cămașa oferită duminica de nevastă pentru a merge la biserică.”

Prof.univ. dr. Gheorghe SCRIPCARU
„Boroaia – o reîntoarcere în spirit”

IZBÂNZI ȘI PROGRES ÎNTRU SFÂNTA CREDINȚĂ

Biserica cimitirului satului, cu hramul Adormirea Maicii Domnului

De la stânga la dreapta: pr. Silviu Maxim, diacon Constantin Pavăl, pr. Daniel Ciofu, pr. stareț Ichim Vasilică, pr. Alexandru Argatu, pr. Ionel Meleștean, pr. Tudorel Andrioaia, pr. Fănică Chetroi, pr. Gheorghe Dranca, pr. Ciprian Meștereanu împreună cu ing. Vasile Berariu, primarul comunei Boroaia

Credința statornică în Dumnezeu și dragoste a nețărmurită față de glia străbună i-a însotit mereu pe drept credincioșii comunei în viață și oriunde în lume, de aceea, în mijlocul fiecărui sat, se află un locaș închinat lui Dumnezeu.

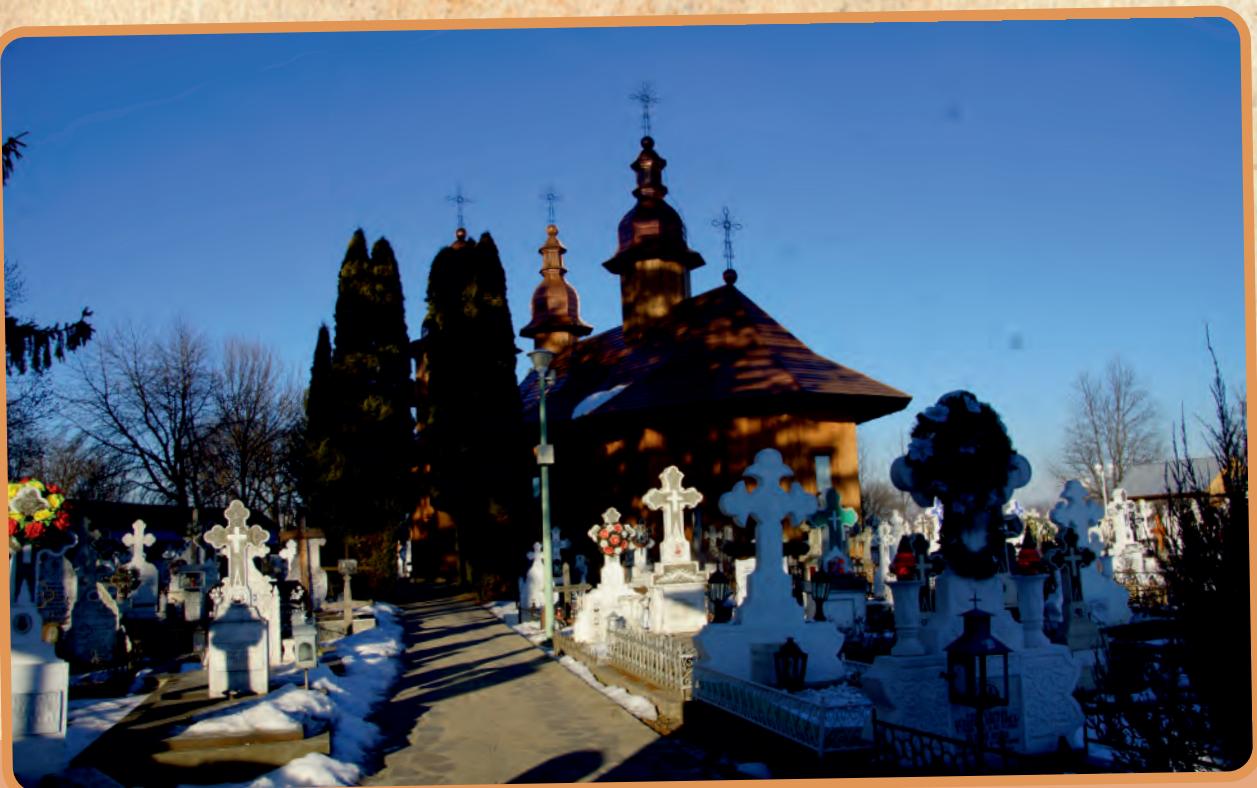
În comuna Boroaia sunt înălțate următoarele altare:

Biserica de lemn din Boroaia, cu hramurile „Adormirea Maicii Domnului” și „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, începută la 1802, cu pictură pe pânză ce permitea strângerea în caz de năvăliri, poartă pe ușile altarului două semne de meșteri și probabil Ilariu zugrav, iar cheutorile sale sunt din lemn

cioplite, cu picturi de pânză aplicate pe acest lemn. Preotul Petru, stoler venit din Ardeal, a făcut biserică pe locul alteia mai mici.

Pomelnicul bisericii de lemn a satului, scris în limba română cu litere chirilice, atestă faptul că „această biserică a fost sfântită la 15 august 1808, construită cu lemn de pe loc de către locuitorii care au fugit în grup de 200 familii din Maramureș și Transilvania, în frunte cu doi preoți, la stăruința preotului, Ioan și Petru, ambii dulgheri și ferari”.

Cert este că, la venirea lor, pe Boroaia Vale sau Boroaia Râscăi erau deja 40-50 de case.

Biserica de lemn cu hramurile „Adormirea Maicii Domnului”
și „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”

Catapeteasma bisericii
„Adormirea Maicii Domnului”, 1808

Pomelnicul ctitorilor bisericii
„Adormirea Maicii Domnului”, 1808

Biserica a fost reparată la 1864 și 1927 și adăpostește două epitafe și trei icoane de valoare. Vechile icoane ale bisericii au fost pictate de Kiril Zugravul.

În Sfântul Altar se găsesc două Evangelii. Una cu coperti din catifea, ferecată în metal alb. Datare: conform primei semnături aflată la pag. 7 a episcopului Irineu 19 septembrie 1946. Cea de-a doua, cu coperti din piele ferecată în metal, având imagini porțelanate. Datare: 1991. O cruce cu suport, din lemn

Donată de "Vasile și Eleonora Monoranu spre pomenirea noastră Boroaia 1956". De către "sculptor Constantinescu, Poiana". Pomelnicul din lemn al ctitorilor este datat la 1808.

În naos se găsesc două epitafe vechi, nedatate.

Începând cu anul 2011 până în prezent, biserică a beneficiat de o serie de reparații și lucări de restaurare.

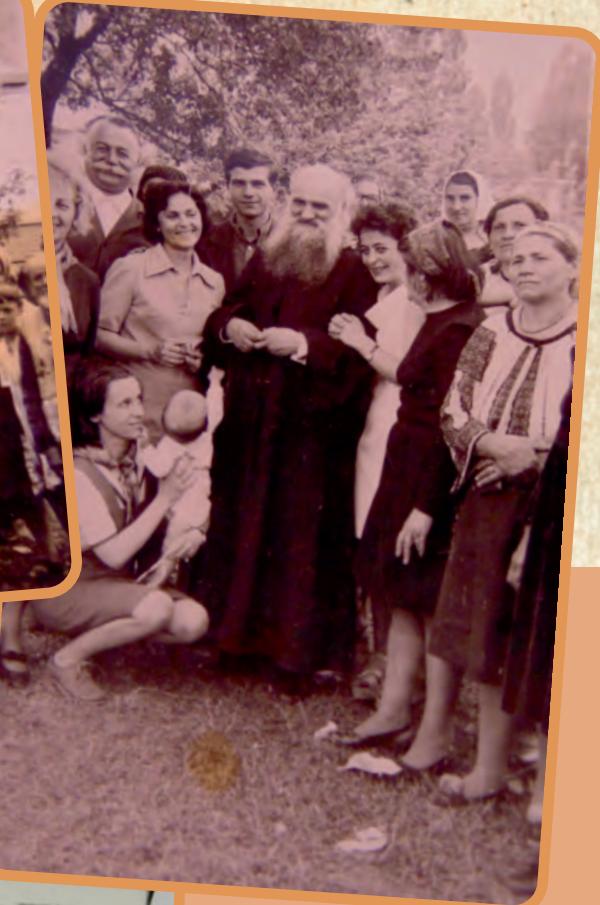
În prezent la această biserică slujește preotul Ciprian Meștereanu.

**Apostolul și
Anastasimatarul,
1820 de la Biserică
"Buna Vestire",
Bărăști**

preot Ilarion Argatu
și consătenii, 1980

Ceremonial religios
la Biserica
satului Bărăști, 1975

Consiliul parohial
al Bisericii
din Boroaia
(1972)

Foto - 4 quatorz -
1972

Biserica cu hramurile „Înălțarea Domnului” și „Sfinții Părinți Ioachim și Ana” situată în centrul comunei, a cărei construcție, începută în anul 1924, a stagnat în primii ani postbelici din cauza atitudinii ostile a oficialilor vremii.

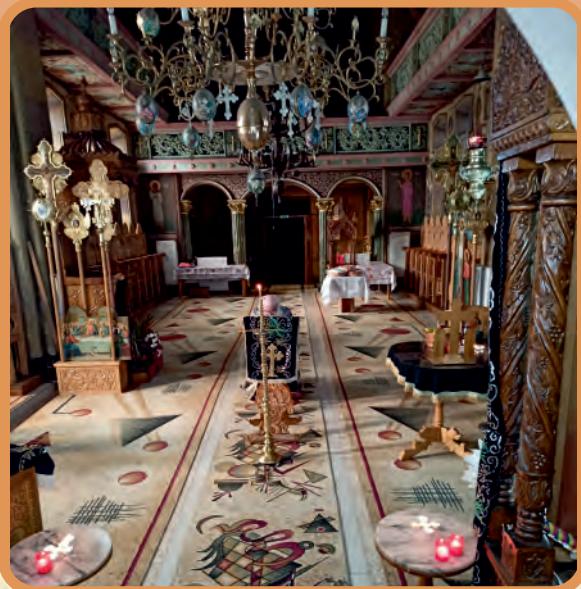
Odată cu numirea sa, în anul 1946, preotul Ioan Argatu intenționează să continue construcția dar, din cauza unui denunț perfid, timp de 16 ani este nevoit să trăiască ascuns, departe de ochii Securității.

Abia în anul 1964, când i se anulează mandatul de arestare, reia proiectul și, în 1969 , reușește să sfîrșească temelia bisericii, pe care o va finaliza în doar 14 luni.

În urma decesului soției sale, în ianuarie 1973 , părintele

Biserica cu hramul „Sfinții Părinți Ioachim și Ana”

Argatu se retrage la Mănăstirea Antim din București, unde se călugărește cu numele Ilarion.

Fiul său, Alexandru Argatu, preia și finalizează ctitorirea impunătorului așezământ, pictat de Adrian Keber, care a fost sfântit în 1977, de IPS Adrian Botoșaneanu.

După o perioadă trăită la Mănăstirea Căldărușani, renumitul duhovnic și-a petrecut ultimii 19 ani din viață la Mănăstirea Cernica, unde a trecut la cele veșnice la 11 mai 1999. A fost înmormântat într-o criptă , în pronaosul bisericii din Boroaia.

În prezent , slujesc la această biserică preotii Alexandru Argatu și Silviu Maxim.

Biserica cu hramurile „Bunavestire” și „Sfântul Dumitru” din Bărăști a fost construită începând cu anul 1842, de economul Iftimie Stamate, fiind finalizată și târnosită la 21 septembrie 1847.

Biserica are două icoane vechi aurite aduse de la Mănăstirea Râșca, datează 1710, și o Evanghelie în slavonă, din 1821. Biserica este în formă de corabie în exterior, iar la interior în formă de cruce, având pridvor, pronaos, naos și altar.

În partea de sud a pronaosului se află o lespede grea de piatră care acoperă

mormântul ctitorului Eftimie Stamate și al fiului său, Gheorghe Stamate.

Catapetasma, din lemn de tei susținută cu grinzi de brad, lucrată de elevii Liceului Industrial din Iași, sub îndrumarea inginerului Grigore Târjescu, este înaltă de 9 metri, cu diferite coloane cu capiteluri artistic lucrate, aurite, iar ramele icoanelor sculptate și aurite. Pictura ei și a icoanelor este lucrată în ulei, în stil bizantin.

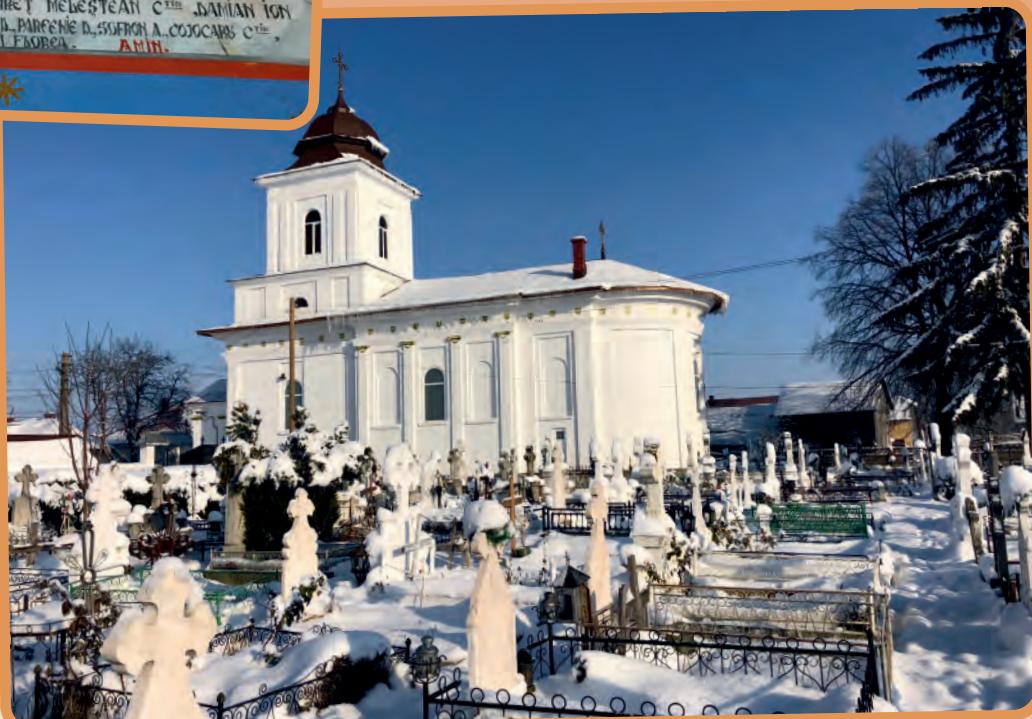
La acest altar slujește, începând cu anul 1993, preotul Ionel Meleştean.

Pisanie la intrarea în Biserica „Buna Vestire” din satul Bărăști

- PISANIE -

Această biserică cu hramurile IINA VESTIRE și SE DINIITRIE a început să fie zidită în anul 1842 și terminată în 1847. Este ctitorul PREC. EFTIME STAMATE și a fiului său GHE. STAMATE. În anul 1972 s-a făcut reîmprejmuirea cu haină arhidactonie a I.R.S. MITROPOOLIT BASTIIN MOȘEVSCH. PICTURA ÎN FRESCA A FOST REALIZATĂ DE CÂTRE SOȚII PICTORI NICOLAE CRISTEA ÎN ANII 1970-71. ÎN ANUL 1996 S-A FĂCUT RESTAURAREA EXTERIORĂ APOI ÎN ANII 2003-04 S-A RESTAURAT PICTURA, CATAPECTEASMA, și POLICANDRUL DE CÂTRE PICTORUL MARCEL NEGRU și SOȚIA SA LIA, PR. EC. EINDE MELEŞTEAN IONEL, CĂNTĂREȚ MELEŞTEAN C. și DAMIAN ION CONSILIERI, DANILESCU ION, MELEŞTEAN A., PARFENIE D., SIUFON A., COJOCARU C. și DAMIAN M., BERGHEZ L., APETILA A., ACATRINEI FADREA. AMIN.

Biserica „Bunavestire”, Bărăști

**Biserica „Sf. Nicolae” din satul Giulești,
cu Monumentul Eroilor ridicat în memoria consătenilor
căzuți la datorie pe câmpul de onoare**

Biserica „Sfântul Nicolae”
din Giulești a fost construită
începând cu anul 1936 și a fost
terminată în 1943, fiind sfântită la
5 decembrie de mitropolitul
Moldovei, Irineu Mihălcescu.

La interior, biserică a fost
pictată integral în tempera cu
caseină, în stil bizantin, de maica
Veronica Constantinescu din
Mănăstirea Văratic. Este
prevazută cu diferite coloane cu
capiteluri, artistic sculptate în

frunze și ramuri. Icoanele
catapetesmei pictate în ulei sunt
încadrate în rame artistic
sculptate și poleite cu bronz
auriu. Lucrările catapetesmei și a
alor obiecte de artă au fost
efectuate de fratii Ion și Vasile
Lungu din comuna Bogdănești,
iar restul de mobilier, de către
Nicolae Baltag din Boroaia ,prin
anii 1941 și 1942.

În prezent, slujitor este
preotul Fănică Chetroi.

Biserica cu hramul „Sfântul Nicolae” din Moișa a fost construită începând cu anul 1970, iar în anul 1974 a fost sfințită. Anterior acesteia, între anii 1926 și 1932, credincioșii din Moișa au construit o biserică mare, care a fost incendiată în anul 1944.

În vara anului 1945, localnicii au ridicat o bisericuță din lemn care a fost folosită mai bine de două decenii.

În prezent această biserică îl are ca paroh pe preotul Gheorghe Dranca.

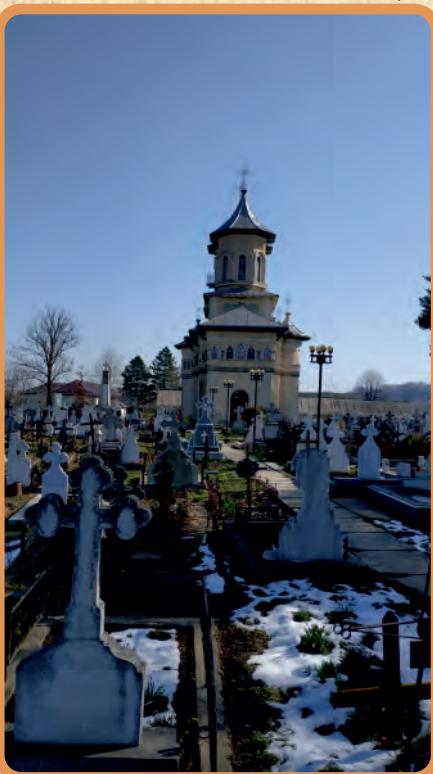
Biserica pe stil vechi cu hramul „Sfântul Mare Mucenic

Dimitrie” din Nemțeni îl are ca paroh pe preotul Nicolae-Filaret Aioanei. Biserica actuală a fost construită între anii 1948-1949, pe terenul donat de Ion Gh. Maxim.

Biserica cu hramul „Sfinții Împărați Constantin și Elena” din Moișa – Suseni a fost construită cu binecuvântarea I.P.S. Pimen, arhiepiscopul Sucevei și al Rădăuților, începând cu 1996, când s-a pus piatra de temelie. Sfințirea lăcașului a avut loc în anul 2002.

De la 1 ianuarie 2005, aici își face misiunea de pastorație preotul Daniel Ciofu.

Biserica cu hramul „Sfântul Nicolae”, Moișa

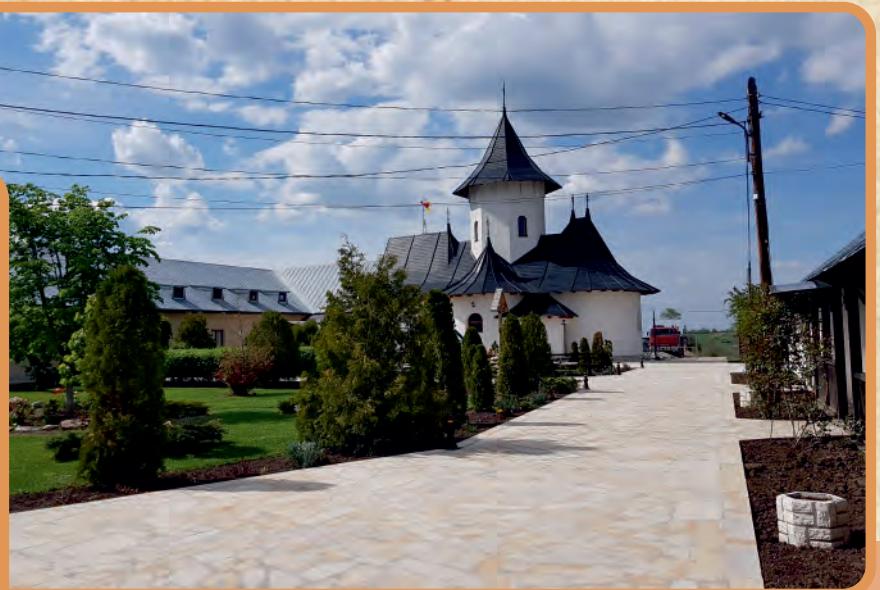

Biserica cu hramul „Sfinții Împărați Constantin și Elena”, Suseni

Biserica pe stil vechi „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie”, Bărăști - Nemțeni

Mănăstirea "Acoperământul Maicii Domnului"

**Mănăstirea
"Acoperământul Maicii
Domnului"** a fost construită între
anii 1995-1996, fiind ctitorită de
părintele Mihail Horga, care și-a
dorit ca micul aşezământ
monahal să fie metocul
mănăstirii Sihla. Sfințit în anul
1996 schitul a devenit mănăstire
de sine stătătoare cu hramul

"Acoperământul Maicii
Domnului", având în
componență și un cămin pentru
vârstnici, unde își au adăpost 14
persoane. După trecerea la cele
veșnice a cititorului, 13 august
2007, lucrările mănăstirii au fost
preluate de Arhiepiscopia
Sucevei și Rădăuților, stareț fiind
numit părintele Alexie Ichim.

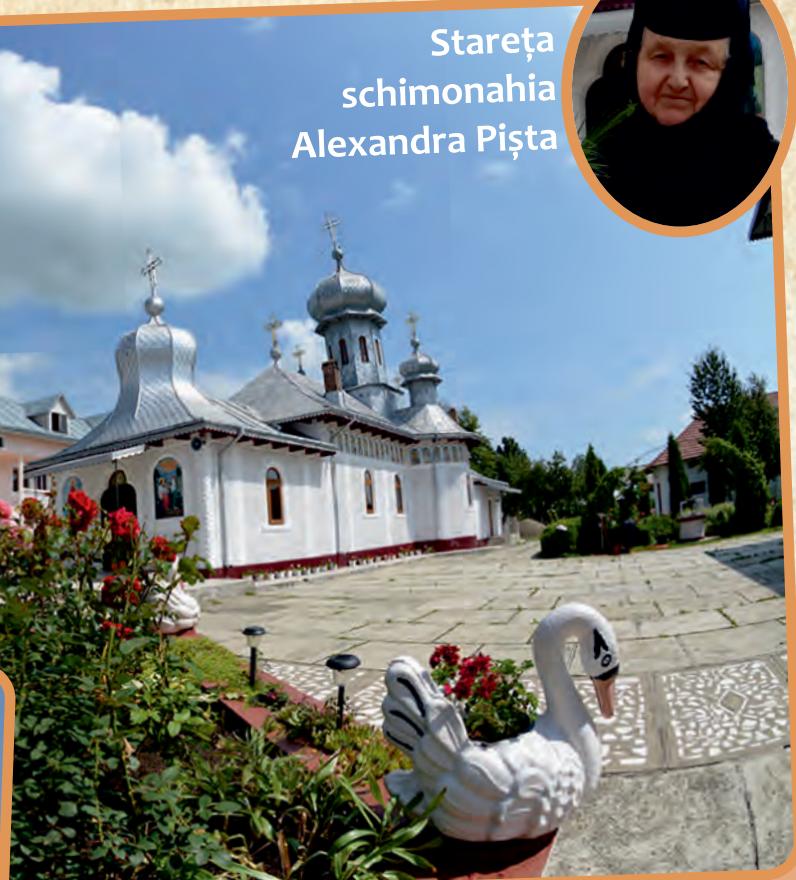
Mănăstirea pe stil vechi, de maici, cu hramul „Acoperământul Maicii Domnului” din Bobocieni - Moișa, construită în anul 1988 și sfântită în anul 1991, adăpostește 40 de monahii. În prezent, stareța așezământului monahal este schimonahia Alexandra Pișta.

**Biserica
“Sf. Teodor Tiron și tuturor Sfinților Români”**

Biserica „Sf. Teodor Tiron și tuturor Sfinților Români”, ridicată în centrul comunei de preotul Alexandru Argatu, cu prilejul Centenarului Marii Uniri, a fost sfântită în septembrie 2018, de către P.S. Damaschin Dorneanul.

**Stareța
schimonahia
Alexandra Pișta**

Mănăstirea pe stil vechi, de maici, cu hramul „Acoperământul Maicii Domnului”, Bobocieni - Moișa

**La Monumentul
Eroilor Neamului
din Boroaia,
1 decembrie 2018**

Ideea sublimă și înălțătoare de cinstire a celor 139 de eroi ai comunei Boroaia, cunoscuți și identificați nominal în arhive, căzuți la datorie în Războiul de Întregire Națională, a călăuzit constant toate generațiile, care nu au pregetat să le aducă profundul lor omagiu de recunoștință întru veșnică pomenire. Fii și fice ale acestor bravi consăteni, nepoți și nepoate, strănepoți și strănepoate, cu totii au fost educați și deprinși să le cinstească memoria, să-i venereze și să mențină veșnic vie flacăra recunoașterii eterne a supremei lor jertfe, preamarindu-le faptele și spiritul de sacrificiu.

Astfel, din fondurile cooperativei de industrie casnică, respectiv de țesătorie și

creșterea viermilor de mătase, înființată în 1920, a fost construit monumentul din centrul comunei, dezvelit la 1 septembrie 1935, pe care au fost trecute numele a 15 eroi de la 1877, 2 din 1913 și 139 din 1916-1918.

La 17 mai 2018, de Ziua Eroilor și a comunei, a fost dezvelit ansamblul statuar dedicat eroilor neamului, realizat de sculptorul bucureștean Petre Georgescu-Dedy, care a donat și Crucea bizantină de 2 metri înălțime, din piatră autohtonă, amplasată în centrul comunei, ca simbol al unirii Basarabiei cu patria-mumă.

În curtea tuturor bisericilor din comună sunt ridicate, de asemenea, monumente dedicate consătenilor eroi din cele două conflagrații mondiale.

„Satul Boroaia, ca și alte sate, a avut o intensă bogătie de spirit, în ciuda sărăciei sale materiale.

Conviețuirea laolaltă cu natura, serbările sub merii înfloriți, ieșirea la mormintele eroilor și morților, crearea unei psihologii de gospodar, au făcut ca pământul să fie întors cu șalele rupte, încălzit cu suflarea și udat cu sudoarea țăranului.

Costumul păstrat ca un totem din generație în generație, construirea unei fântâni ca semn al trecerii prin această lume, intervenția întregului sat la necazul unuia, completau acest tablou al unei comunități etico-psihologice rurale.”

Prof.univ. dr. Gheorghe SCRIPCARU
„Boroaia – o reîntoarcere în spirit”

OBICEIURILE ȘI TRADIȚIILE LOCULUI

Ziua comunei Boroaia, 2018

Fanfara
comunei
Boroaia

Obiceiuri
de iarnă

Grupul de dansatori
„Cetinița” a
Căminului Cultural
„M. Boleac”

Spectacole
susținute
de elevii
școlii

Dintru începuturi, la Boroaia, arhitectura maramureșeană și năsăudeană s-a armonizat cu cea moldovenească, astfel încât casele au tinda din care se trece în odaia de locuit, unde se află hornul cu vatra și cuptorul.

În cameră se află, de regulă, un pat și lavițe.

În fața casei se află o prispă care, inițial, constă dintr-un brâu de pământ.

Toate casele aveau față spre răsărit.

Folclorul local reflectă multiple influențe ardelenesti, mai ales în ceea ce privește ritualul și bocetele legate de

moarte. Într-adevăr, nunta, nașterea, botezul, moartea etc au conotații și chiar profunde semnificații de sacru, care s-au perpetuat peste secole.

Când femeia năștea copilul, acolo unde se afla, moașa scălda pruncul, iar în apă punea aghiazmă, cu rolul de a-l feri de lucrurile rele.

Apa se arunca la rădăcina unui pom roditor și totdeauna din vas se arunca cu partea în care a stat copilul cu picioarele.

Botezul, reprezentând un vechi mit acvatic, era urmat de cumetrie, ca bucurie de a avea urmași.

Scăldatul noului născut

Nunta constă în luarea miresei de la părinți, cu o prefăcută violență, urmată de jocul zestrei etc. La pești, tinerii, viitori logodnici, mergeau la

fântână pentru a aduce apă, la cămașa mirelui lucra numai fata, de pe capul miresei se arunca pâine în patru zări, în semn de blesug , iar jugul ,ce se dădea în dar ,era simbol al cinstei.

Obiceiuri de nuntă

Cor de elevi și cadre didactice de la școala Moișa, 1928

În Boroaia, ceremonialul de înmormântare cunoaște bocete asemănătoare zorilor, când, odată cu ieșitul zorilor, se bocește, adresându-se acestora pentru ca, apoi, să se bocească în casă și bocetul să se adreseze mortului. Prin acest ceremonial vorbesc mii de glasuri, în timp, și un atare idiom are o puternică coloratură mitică, cu valoare de model de conduită.

Ritualurile legate de moarte – toiagul care va da lumină dincolo, umblatul cu capul gol timp de 40 de zile, căratul la un vecin de apă neîncepută timp de șase săptămâni, iertarea de ușurare a sufletului, bocetele, praznicele etc – sunt aidoma celor din zona Năsăudului.

În privința veșmintelor, portul național din Boroaia avea elemente comune cu straiele din

Monor și Bârla-Năsăud.

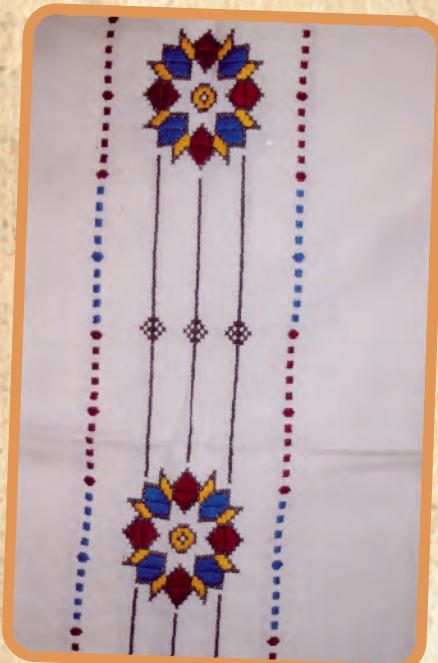
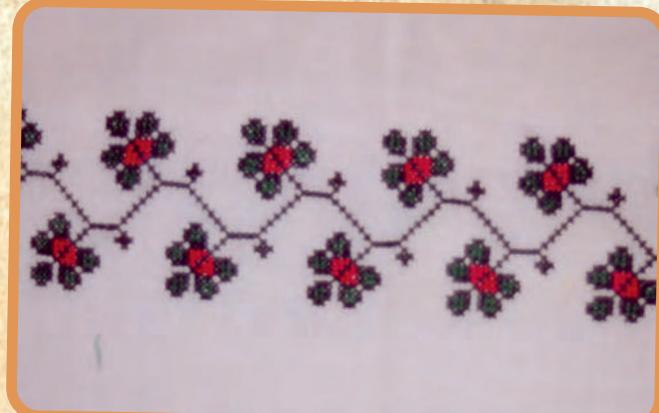
Bărbații purtau suman cafeniu, ca și femeia, care în plus își acoperea capul cu o maramă albă.

Femeile umblau cu cămăși albe cu mâneci lungi, cu catrințe strânse pe corp și cu dungi verticale.

Fetele purtau o floare în păr, iar bărbații bernevici largi în zi de lucru și ițari strânși pe picior, în zi de sărbătoare.

Legatul șireturilor la opinci era o adevărată artă, iar chimirul (halca) era înnobilat cu încrustații deosebite.

Femeia boroiancă purta cu mândrie casâncă neagră de lână, trasă peste gură, fusta largă și creață, bondiță albă înflorată și, în spate, bolovani de traiste legate laolaltă.

Horele și jocurile tradiționale au fost promovate la Casa de Sfat și Citire, unde puteau fi admirate în toată splendoarea lor, spiritul petrecăreț și verva tineretului de odinioară.

În duminicile și sărbătorile estivale, petrecerile erau îmbinate cu diferite manifestări artistice, conferințe cu participarea unor intelectuali și a cetățenilor, care urmăreau aceste spectacole îmbrăcați în frumoasele costume naționale.

De altfel, pentru a da ei

înșiși pildă discipolilor lor, până în 1944, aproape toți învățătorii din Boroaia nu au purtat alte veșminte decât costume naționale.

Pe lângă efectele de ordin moral și educativ, prin aceste jocuri naționale urmăreau și strângerea fondurilor necesare pentru îmbogățirea fondului de carte al bibliotecilor, plata abonamentelor, procurarea mobilierului necesar caselor de sfat, ridicarea monumentului și altele.

Covataru Anica 1924

Boroieni și boroience în echipa de dansuri a Fabricii „Costache Burcă” din Fălticeni

Grup de dansuri, 1968

Anica și Toader Andreica

Boroieni în cel
de-al doilea Război Mondial
plecați în cătanie

Ursar și urșii din 1968

Obiceiuri de iarnă, Iași, 2011

**Obiceiuri de iarnă,
Brașov 2014**

La serbarea școlară din 29 iunie 1925, desfășurată pe terenul din apropierea primăriei, alături de boroieni a asistat și marele istoric și profesor universitar Nicolae Iorga, care a vizitat școala și satul.

Farmecul sărbătorilor de iarnă, în special Crăciunul și Anul Nou, este amplificat de datini și obiceiuri moștenite și practicate din generație în generație. În ajunul Crăciunului, cete de copii vizitează casele gospodarilor comunei, manifestându-și bucuria nașterii Mântuitorului prin cântări și urări specifice.

Ele continuă în ziua de Crăciun, când cete de câte trei

copii, reprezentându-i pe cei trei magi, împodobesc o stea simbolică, cu care pleacă de la biserică, după ce au primit binecuvântarea preotului și dau vestea cea mare fiecărui gospodar.

Luna decembrie este, prin excelență, marcată de festivalul datinilor și obiceiurilor de iarnă, care include cete de colindători care practică Plugușorul, Buhaiul și Capra în ajunul Anului Nou.

A la i u l C a p r e i, ca reprezentare de teatru popular, antrenează an de an în această competiție reprezentanții satelor componente ,dar și ai comunelor din județ și nu numai.

Pe un fundal muzical specific fiecărui act sau reprezentății, asigurat de membrii unei fanfare proprii, spectacolul include tradiționalul Plugușor, recitat pe roluri, de mai multe persoane de vârste diferite, hora, dansul artistelor și/sau artiștilor, jocul căluților, al caprei și al urșilor și, la final, carnavalul măștilor tematice, care încheie spectacolul cu șarje spirituale, flirturi și diverse șotii ori aluzii la nărvaturile, poreclele ori atitudinile atipice ale unora.

Anual, cetele reunite ale comunei Boroaia participă cu același entuziasm la festivalul

obiceiurilor și datinilor de iarnă organizate în municipiul Suceava, dar și la București, Cluj, Constanța, Bistrița, Iași, Fălticeni, Gura Humorului, Pojorâta, Drăgușeni, Brașov, Slobozia și.a.

Chintesența valorilor spirituale ale portului, cântecului, îndeletnicirilor și obiceiurilor tradiționale locale se regăsește astăzi în incinta Muzeului de istorie și tradiție etnografică „Neculai Cercel”, înființat de acest înimos fiu al satului, demers salutar continuat de fiul său, Petru Cercel și reamenajat, în anul 2018, de învățătoarea Niculina Onisie.

Obiceiuri de iarnă

Ziua comunei,
1 iunie 2006

De asemenea, prin activitățile culturale, științifice și omagiale organizate an de an de Asociația social - culturală „Vasile N. Tomegea”, înființată în anul 2006, la inițiativa primarului Vasile Berariu, sunt identificate, evocate și publicate cele mai importante momente din evoluția comunității, precum și contribuțiile de excepție ale unor fiți ai acestor meleaguri în diverse domenii.

Începând din anul 2005, prin Hotărârea Consilului Local, sărbătoarea Înălțării Domnului a fost declarată Ziua Comunei Boroaia, sărbătoare devenită o tradiție. Astfel, în fiecare an, cu acest prilej sunt organizate Te-Deum-uri și depuneri de flori la monumentele eroilor, încheiate cu onorul și defilarea detașamentului Școlii Militare de Subofițeri și Jandarmi „Petru Rareș” din Fălticeni.

De asemenea, sunt organizate simpozioane aniversare, întâlniri între generații, expoziții tematice, ateliere de creație, spectacole folclorice, campanii de ecologizare și plantare de noi arbori, seri dansante, competiții sportive și parade ale portului popular.

În fiecare dintre satele componente se serbează hramul parohiei și al satului, în legătură cu anumite sărbători creștin-ortodoxe și evenimente memorabile.

Edicator pentru starea de spirit

a boroienilor este mesajul transmis de avocatul învățător Gheorghe Chirilescu, în Laudatio pentru volumul omagial dedicat în 1968, învățătorului Vasile Tomegea de foștii săi elevi, publicat în 2009 de Fundația culturală care îi poartă numele: „Un drum sau un popas la Boroaia au constituit pentru mine adevărate prilejuri de încântare.

În Boroaia, între boroieni, m-am simțit întotdeauna mai aproape de cele mai curate năzuințe ale neamului nostru, mai aproape de un luminat patriotism.

Ziua comunei,
17 mai 2018

Aici, manifestările culturale sunt adevărate sondagii în trecutul de glorie și românism ale Moldovei. Nicăieri în Moldova, mai mult decât în părțile acestea, Valea Moldovei în jos spre Roman și mai înspre munte – Târgu Neamț, Humulești, spre Valea Bistriței – nu există o mai mare bogătie de folclor.

Aici, în acest colț de Moldovă, toți sunt povestitori. Stând de vorbă cu cei de aici, îți dai seama de vigoarea spirituală a neamului nostru.”.

„Sute și sute de intelectuali și oameni de bine, buni și cinstiți gospodari, au ieșit din mâna acestui maestru mânuitor de suflete și minți.”.

Tomegea nu s-a mărginit să-i învețe numai carte pe copii, ci s-a străduit să le formeze sufletele, caracterele; le-a filtrat dragostea de țară, de popor, le-a insuflat dragostea de muncă și cinste.

Nu știi dacă mai este vreo comună care să fi dat țării atâtia cărturari, ridicăți din sânul poporului ca satul și comuna Boroaia, condusă spiritual de Vasile Tomegea.”.

Învățător Ecaterina Gh. GHEORGHIU

BOROIENI DE ISPRAVĂ, ACASĂ ȘI PRETUTINDENI

*Moișanu Nicolai
1867 - 1957
Chiarăref - biserică Moisăi*

*Moișanu Ion
1870 - 1918
Adăpost domeniul coronei - Comul Iuncă*

*Moișanu N. Mihai
1901 - 1944
Preot - Heci - șesprez*

*Onișoru N. Natalia
Născută Moișanu - 1903
Invinățătoare - pensionată*

*Onișoru Adrian
Născut la data de 30.11.1926
Sef-contabil în cazon Gh. Gheorghiu*

*Onișoru Ermil
Născut la data de 09.07.1931
Inginer zootehnicist - Tg. Neamț*

Boroienii sunt români autentici, destoinici, hotărâți, cu caractere alese și performanțe de excepție care au dus dincolo de hotarele comunei, județului și ale țării făclia civilizației din Boroaia.

Cu o excelentă reputație și performanțe notabile în mediul academic, universitar, tehnico-științific, juridic și cultural, Boroaia se mândrește peste ani

cu academicianul Petre Jitariu și profesorii universitari Gheorghe Apetroae, Mureș Covataru, Maria Hulubină, Alexandru Manoliu, Paul Miron, Constantin și Silvia Mironeasa, Octav Monoranu, Mihai Monoranu, Gheorghe Niculăiasa, Vasile Neculăiasa, Vasile Nistoreasa, Greta C. Robescu, Gheorghe Scripcaruș.a.

Cercel Vasile

Născut în 1889.
Cantor bisericesc - pensionar.

Cercel I. Nicolai

Născut la 23.7.1901
Invățător pensionar - Moisa

Cercel I. Gheorghe

Născut în anul 1906-1907
Fost invățător Balșofestii

Cercel I. Constantin

Născut în anul 1910
Preot - Fiindina - Mare.

Cercel N. Petru

Născut în anul 1926
Invățător - director - Moisa

Cercel N. Pavel

Născut în anul 1930.
Inginer - sef
Uzina 2 - Brașov

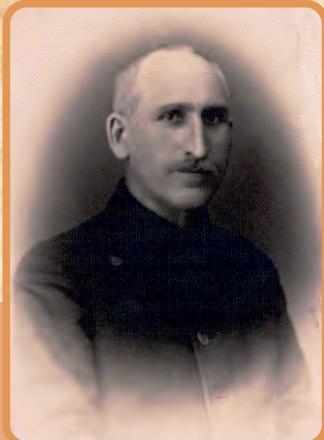
Cercel C. Greta

Robescu
Născută în 1931
Magistrat - tribunal Bacău

Boroieni de vaza din neamul Cercel (cei 6 din dreapta)

Gheorghe
Scripcaru

Tomegea
Vasile

Țărăniță
Eleonora

Sute de absolvenți bacalaureați le datorează orientarea profesională și desăvârșirea educației pluridisciplinare reputațiilor profesori Mihai și Mina Acatrinei, Gheorghe Bălăiasa, Constantin Beraru, Dan Gabriel Beraru, Silvia Ghe. Beraru, Ana Chirileasa, Mureș Covataru, Aurica Clim, Ionel Crețu, Adrian Florea, Elena Frunză, Maria Hulubină, Maria Holban, Gheorghe Monoranu, Maria Monoranu, Mihaela Monoranu, Cozma Mihai Moldovanu Alexandru Muraru, Vasile Nistoreasa, Constantin Papuc, Neculai Penescu, Dumitru Roman, Ștefan Ungureanu, Ana Vasiliu, Maria Vasiliu ș.a.

Generații întregi de tineri boroieni au fost inițiați, luminați și îndrumați spre știința de carte și performanță școlară de învățători de excepție, precum Afia Apetroaie, Vasile Apetroaie,

Aspazia Andrioaia, Ana Andrioaia, Sava Arsintescu, Petru Avarvarei, Ioan și Valeria Balaban, Elena Bârleanu, Vasile Bârleanu, Vasile Bîrzu, Elena Boliac, Mihai Boleac, Elena Cercel, Niculai C. Cercel, Petru N. Cercel, Zamfira Cercel, Aspazia Covataru, Constantin Covataru, Ecaterina Covataru, Aurora Groza, Elena Grigoraș, Vasile și Roza Lazăr, Elena Macovei, Elena Manoliu, Gheorghe Manoliu, Nicolae Mocanu, Roza Moldovanu, Costache și Elena Monoranu, Toader Monoranu, Neculai Monoranu, Mihai Moșneagu, Teodor Nicoară, Natalia N. Onișoru, Costache Papuc, Ion Papuc, Marioara Papuc, Gheorghe Petrescu, soții Maria și Vasile Tomegea, Eleonora Al. Țărăniță, Gheorghe Vasiliu și alții, precum și de valorosul corp didactic actual al celor cinci școli din comună.

Cucolos
Traian

Diaconu
A. Mircea

Balaiasa
Gheorghe

Barleanu
Gheorghe

Bârzu
Ioan

Jitaru
Petre

Corduneanu
Nicolae

Covataru C.

Covataru
Ecaterina

O distincție aparte merită E.S. Elena Ștefăoi, doctor în filosofie, membră a Uniunii Scriitorilor din România și angajată a Ministerului Afacerilor Externe din 1998, fost ambasador al României în Canada între 2005 și 2012 și, în prezent, ambasador al țării noastre în Republica Senegal și acreditată în Republica Guineea, Republica Mali, Republica Guineea Bissau, Republica Gambia, Republica Capului Verde, Republica Côte d'Ivoire și în Burkina Faso.

Faima acestei comunități de oameni buni, cuminți, luminați, harnici, ordonați și patrioți a fost amplificată și consolidată de numeroase cadre al Armatei Române care s-au născut la Boroaia și i-a adus reputația de „Satul cu generali”. În această panoplie a elitelor militare se regăsesc generalii

Traian Dafinescu, Mircea Mocanu, Gheorghe Lavric, Nicolae Corduneanu, Toader Nastasă, Constantin Onișor, contraamiralul de flotilă dr. Ion Condur, colonelii Dorel Bârzu, Viorel Bârzu, Constantin Condur, Gheorghe Crețu, Traian Cucoloș, dr. Gheorghe Bărleanu, Constantin Dănilăescu, Fănică Gherasim, Dumitru Istrati, Emil Itu, Vasile Lazăr, Dumitru Măriuța, Alexandru Miron, Victor Miron, Cătălin Monoranu, Pavel Monoranu, Costache Nastasă, Vicuță Onisie, Mihai Onișoru, Petru Pintilie, Culică Pustiu, Gheorghita Pușcă, Ioan Strujan, Mugurel Tudor Tudora, Costică Ungureanu, Mircea Vasiliu, comandorii Ion Bârzu, Vasile Bârzu, Emilian Manoliu și dr. Marian Moșneagu, comisarii șefi Ionel Andrioaia și Costică Holcă și mulți alții.

**Ștefăoi
Elena**

**Dafinescu
Traian**

**Mocanu
Mircea**

**Condur
Ion**

Argatu
Alexandru

Argatu
Ilarion

Zaharia
Ciprian

Asemenea părintelui Ilarion Argatu, și-au dedicat întreaga viață slujirii lui Dumnezeu, devenind fiu de cinste ai comunei Boroaia, în diferite aşezăminte monahale și parohii, arhimandriții Hrisostom Andrioaia, Nifon Corduneanu și Ciprian Zaharia, ieromonahii Ioan Butnaru, Irinarch Meleștean, Protosinghel Mihail Horga, preoții Tudor Andrioaia, Mihai Agafitei, Alexandru Argatu, Ștefan Argatu, Ioan Argatu, Gheorghe Baltag, Vasile Baltag, Mihai Beraru, Constantin C. Cercel, Ghiorghie Maxim, Petru Maxim, Silviu Maxim, Gheorghe Meleștean, Ionel Meleștean, Florin Meștereanu, Ciprian Meștereanu, Mihai Moișanu, George Moșneguțu, Petru Moldovanu, Gheorghe Păstrăvanu, Teodor Peiu, Ștefan

Rafail, diaconii Valentin Lungu, Constantin Pavăl și alții.

În diverse alte domenii au excelat prin competențele și profesionalismul de care au dat dovadă Liviu Apreotesei, Pavel N. Cercel, Călin și Neculai Cercel, Georgeta Condur, Daniela David, Maria Drângoi, Ștefan Groza, Petru Jitaru, Tudor Monoranu, Valeria Mocanu, Ion Nastasă, Dimitrie Nițan, Elena Onisie, Adrian Onișoru, Emil Onișoru, Elena Petrescu, Elena Pușcă și mulți alții.

Zeci și sute de alții fiți ai comunei, răspândiți peste ani în toată țara și peste hotare, au adus comunei natale, pe lângă prinosul lor de dragoste și neuitare, prestigiu, respect și inestimabile contribuții personale la capitalul de imagine și valori al comunității.

Lavric
Gheorghe

Moșneagu
Marian

Nastasa
Toader

Onisor
Constantin

Strujan
Ioan

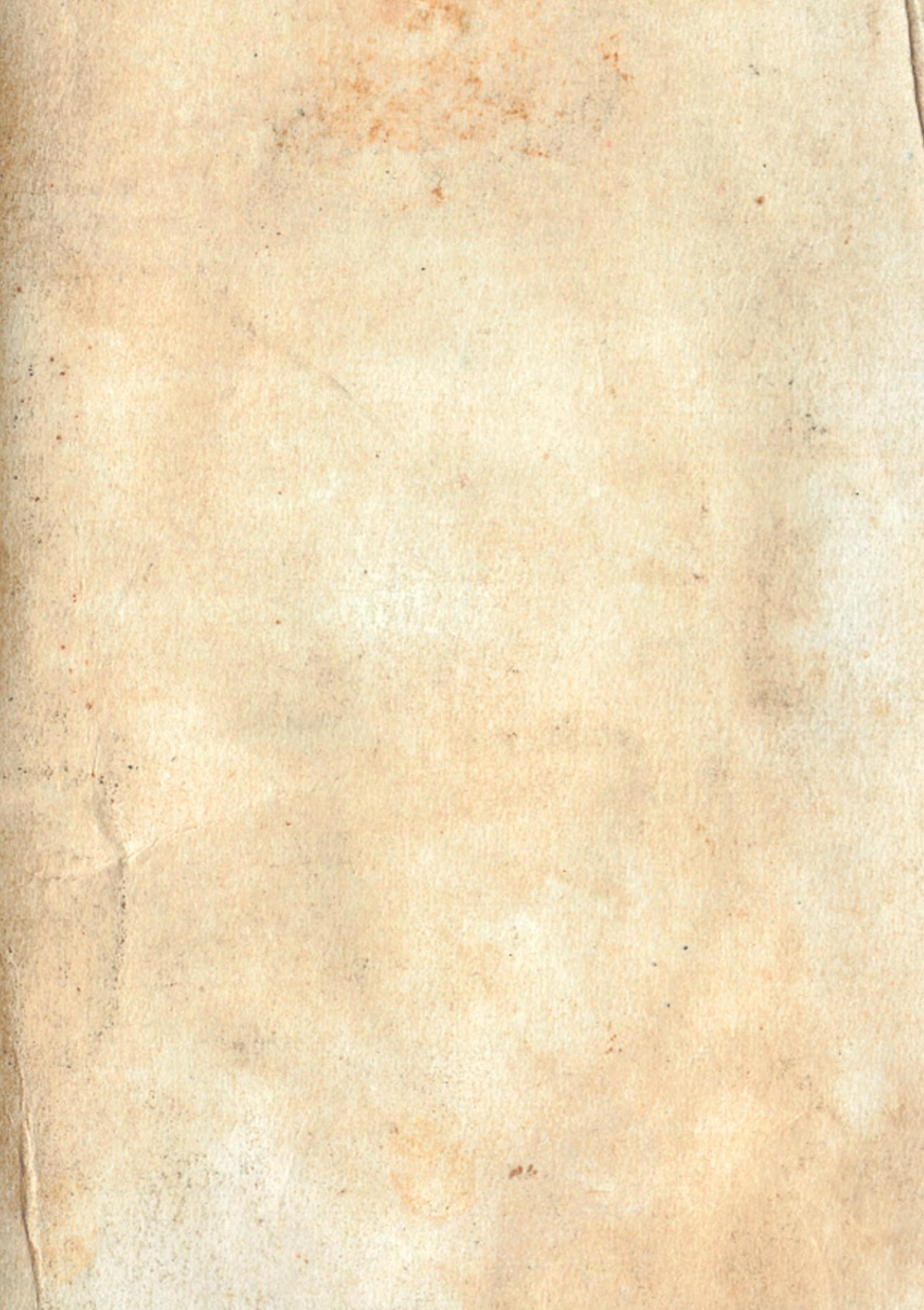

Miron
Paul

• Si alături de ei toți, merită evidențiați, cu toată admirația și considerația, și edili comunei, care și-au asumat cu dăruire, devotament față de obște și înaltă responsabilitate civică funcția de prim gospodar al comunei, respectiv Dumitru Cojocaru (1948-1950), Gheorghe Roman (1951-1952), Dumitru Pahonțu (1952 -1956), Ion Timofte (1956-1957), Ioan Balaban (1957-1960), Gheorghe Moldoveanu (1959), Dumitru Gherasim (1960-1961), Gheorghe Ungureanu (1961-1969), Vasile

Tudora (1969-1971), Gheorghe Anici (1972-1976), Mureș Filipoaia (1977-1979), Florea Pruteanu (1980-1989), prof. Gheorghe Monoranu (1990-1996), Vasile Vlasa (1996-2004) și ing. Vasile Berariu (2004 – prezent).

Iată de ce am fost și vom fi mereu mândri , pentru că numai uniți și solidari întru aspirații, credință și voință, am făcut din comuna suceveană BOROAIA o atracție, un reper și o destinație unică pe harta sentimentală, spirituală și turistică a Moldovei și a țării.

Cuprins

BINE AȚI VENIT LA BOROAIA! pag.3

ÎN PRIDVORUL BUCOVINEI! pag.5

DE LA OBÂRȘII LA MILENIUL III pag.9

ÎNDELETNICIRI, BRESLE ȘI BUNĂSTARE pag.23

O VATRĂ LUMINATĂ DE SPIRIT ȘI CULTURĂ pag.35

IZBÂNZI ȘI PROGRES ÎNTRU SFÂNTA CREDINȚĂ pag.53

OBICEIURILE ȘI TRADIȚIILE LOCULUI pag.65

BOROIE NI DE ISPRAVĂ, ACASĂ ȘI PRETUTINDENI pag.79

